

บทที่ 3

กลวิธีการเขียนบทความเชิงวิจารณ์ในคอลัมน์ “งานเป็นเงา”

บทความเชิงวิจารณ์ มีส่วนประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ชื่อเรื่อง ความนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป ผู้เขียนต้องใช้ความสามารถในการเขียนส่วนประกอบต่างๆ ของบทความ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการสื่อสาร ดังนั้นนักเขียนบทความที่ดีจึงจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถเกี่ยวกับกลวิธีการเขียนส่วนประกอบต่างๆ เพื่อให้บทความของคุณเป็นที่น่าสนใจและประสบความสำเร็จในการสื่อสาร

“ลำแฆ” มีกลวิธีการเขียนบทความเชิงวิจารณ์ ที่มีเอกลักษณ์น่าสนใจ มีความประสานกลมกลืนกัน สามารถสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่านและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การตั้งชื่อเรื่อง

ชื่อเรื่องเป็นส่วนประกอบแรกของบทความที่ผ่านสายตาผู้อ่าน ผู้เขียนต้องคิดสรรคำให้สื่อความหมายที่ครอบคลุมเนื้อหาตลอดจน มีความกะทัดรัด (ปราณี สุรสิทธิ์, 2541 : 181) จูไรรัตน์ ถักณะศิริ (2540 : 221) กล่าวว่าชื่อเรื่องต้องมีความแปลกใหม่และสื่ออารมณ์ นอกจากนี้งานเขียนประเภทบทความ บทวิเคราะห์ บทความในหนังสือพิมพ์ยังต้องคำนึงถึงความน่าสนใจของชื่อเรื่อง เพื่อกระตุ้นและเร่งเร้าความสนใจของผู้อ่านด้วย (เถกิง พันธุ์เถกิงอมร, 2539 : 73) กล่าวได้ว่างานเขียนทุกประเภท การตั้งชื่อเรื่องถือเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้ ดังนั้น ผู้เขียนจึงจำเป็นต้องพิถีพิถันเลือกสรรถ้อยคำที่จะใช้เป็นชื่อเรื่อง

เถกิง พันธุ์เถกิงอมร(2539 : 73 - 77) จำแนกการตั้งชื่อเรื่องของงานเขียนประเภทบทความโดยทั่วไปออกเป็น 17 ประเภท คือ ตั้งชื่อเรื่องตามจุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดของเรื่องหรือตั้งชื่อตามแก่นของเรื่อง ตั้งชื่อเรื่องตามปัญหาสำคัญที่สุดของเรื่อง ตั้งชื่อเรื่องตามระยะเวลาของเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น ตั้งชื่อเรื่องตามเหตุการณ์หรือภาวการณ์ของเรื่องที่เขียน ตั้งชื่อเรื่องตามชื่อสถานที่หรือสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์สำคัญ ตั้งชื่อเรื่องตามชื่อของบุคคลในเหตุการณ์หรือในเรื่อง ตั้งชื่อหลักและมีชื่อรองประกอบ ตั้งชื่อแบบจับคู่หรือนำมาเปรียบเทียบกัน ตั้งชื่อเรื่องตามลักษณะที่ขัดแย้งกัน อยู่ในทีของเนื้อเรื่อง ตั้งชื่อเรื่องเป็นรูปคำถาม ตั้งชื่อเรื่องเป็นรูปปฏิเสธ ตั้งชื่อเรื่อง โดยใช้คำภาษาต่างประเทศปะปน ตั้งชื่อเรื่องโดยใช้สำนวน “จาก...ถึง” ตั้งชื่อเรื่องตามสำนวน สุภาษิตหรือคำพังเพย ตั้งชื่อเรื่องด้วยการใช้ถ้อยคำหรือวลีที่เน้นให้เห็นภาพพจน์ ตั้งชื่อเรื่องตามคำพูดหรือคำให้สัมภาษณ์ของบุคคล และตั้งชื่อเรื่องด้วยสำนวนกำลังภายใน

ผลการศึกษาคั้งนี้ปรากฏว่า “ลำแข” มีกลวิธีในการตั้งชื่อเรื่องบทวิจารณ์ในคอลัมน์ “งานเป็นเงา” ดังนี้

1. ตั้งชื่อเรื่องตามชื่อของบุคคลหรือตำแหน่ง

การตั้งชื่อเรื่องตามชื่อของบุคคลในเหตุการณ์หรือในเรื่อง อาจจะใช้ชื่อจริงหรือดัดแปลงด้วยวิธีการย่อชื่อให้สั้นลง หรือตั้งสมญานามให้ใหม่ “ลำแข” ใช้กลวิธีในการตั้งชื่อเรื่องในลักษณะนี้ เช่น ในบทความเรื่อง *เสียงแห่งกรุงสยาม ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก กรมขุนเพ็ญพัฒน์*, *พระมหาชนก พระเจ้าหลานเธอ, 80 ปี เสนีย์ เสาวพงศ์ ไม่ฟังไม่ได้แล้ว, ราลิกครูไพบูลย์, สง่า อารัมภีร, ขอบกกับบรู๊ค เป็นต้น*

จะเห็นได้ว่า กลวิธีในการตั้งชื่อเรื่องตามชื่อของบุคคลในเหตุการณ์หรือในเรื่อง ทั้งที่เป็นชื่อจริงชื่อเล่น นามแฝงและสมญานาม ส่วนใหญ่ผู้อ่านจะเข้าใจอยู่แล้วว่าชื่อบุคคลที่นำมาตั้งเป็นชื่อเรื่องนั้น หมายถึงใคร การตั้งชื่อเรื่องตามชื่อจริงของบุคคล เช่น บทความเรื่อง *จากที่ทลิ่งสินชัย, สง่า อารัมภีร, คุณพลอยไพลิน, พิชญ พรพรหม ทรงอภิรักษ์ เป็นต้น* การตั้งชื่อเรื่องตามชื่อเล่นของบุคคลเช่น เรื่อง *เจ ชายคนหนึ่ง* ชื่อ เจ หมายถึง ชื่อเล่นของนักร้องชายที่มีชื่อจริงว่า เจตริน วรรณะสิน เรื่อง *ขอบกกับบรู๊ค* ชื่อ ขอบกกับบรู๊ค หมายถึง ชื่อเล่นของคาราละคร ไทรทัศน์ ชื่อขอบ เป็นชื่อเล่นของสุวัฒน์ คงยิ่ง ส่วนชื่อ *บรู๊ค* เป็นชื่อเล่นของดนตรี ปุณณกัณฑ์ การตั้งชื่อเรื่องโดยใช้นามแฝงของบุคคล เช่น เรื่อง *80 ปี เสนีย์ เสาวพงศ์ ไม่ฟังไม่ได้แล้ว* เสนีย์ เสาวพงศ์ มีชื่อจริงว่า ศักดิชัย บำรุงพงศ์ ได้รับการยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ปี พ.ศ. 2533 และเป็นเจ้าของผลงานวรรณกรรมอมตะชิ้นเยี่ยมที่รู้จักกันดี เช่นเรื่อง *ปิศาจ, คนคิศรีหรือบุรุษ, ชัยชนะของคนแพ้, ความรักของวัลยา, ไฟเย็น เป็นต้น* และการตั้งชื่อเรื่องตามสมญานามของบุคคล เช่น เรื่อง *เหล็มน้อยลดเที่ยว* ชื่อ *เหล็มน้อย* หมายถึง ชื่อที่สื่อมวลชนตั้งสมญานามให้แก่ ร.ต.ต. อาจหาญ อยู่บำรุง ซึ่งเป็นบุตรชายของ ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง นอกจากนี้ยังมีการตั้งชื่อเรื่องตามชื่อตำแหน่งของบุคคลคือ บทความเรื่อง *นางงาม* และเรื่อง *นางสาวไทยจนได้*

การตั้งชื่อเรื่องลักษณะนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ทันทีว่า เนื้อเรื่องที่ได้นำเสนอต่อไปเป็นเรื่องเกี่ยวกับใคร กลวิธีในการตั้งชื่อเรื่องเช่นนี้ จะทำให้ชื่อเรื่องมีความสั้น กระชับและสื่อสารตรงกับเนื้อเรื่อง ทำให้ผู้อ่านสามารถทราบเรื่องอย่างคร่าวๆ ได้ง่ายขึ้น โดยรายละเอียดต้องอ่านจากเนื้อเรื่อง

การตั้งชื่อเรื่องในบางบทความ ใช้ชื่อเฉพาะของผลงานมาตั้ง โดยชื่อนั้นมีชื่อบุคคลประกอบอยู่ด้วยเช่น บทความเรื่อง “เสียงแห่งกรุงสยามของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก กรมขุนเพ็ญพัฒน์”

“เสียงแห่งกรุงสยามของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก กรมขุนเพ็ญพัฒน์” เป็นชื่อของผลงานเพลงในรูปซีดี งานชุดนี้มีจำนวน 3 แผ่น เป็นงานเพลงและดนตรีไทยประเภทปี่พาทย์คึกคักบรรพที่รังสรรค์ขึ้นมาโดยนักดนตรีและครูเพลงยุคปัจจุบันหลายๆท่าน โดยอาศัยต้นแบบจากผลงานของ “สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก กรมขุนเพ็ญพัฒน์” ในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ พระนามของพระองค์คือ สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก กรมขุนเพ็ญพัฒน์

พระเจ้าน้อยยาเธอในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

เมื่อเห็นคำว่า “กรุงสยาม” และ “สมเด็จพระ” ผู้อ่านสามารถคาดเดาได้ว่าเนื้อหาเรื่องนี้คงเกี่ยวกับยุคสมัยเก่า แต่ก็อาจตอบไม่ถูกว่า “สมเด็จพระ” คือใคร การนำชื่อนี้มาตั้งชื่อเรื่องจึงเป็นการสร้างความสนใจใคร่รู้ให้แก่ผู้อ่าน และให้ความรู้ลึกถึงความยิ่งใหญ่ของกิจการในงานชุดนี้ ซึ่งในเนื้อหาผู้เขียนก็ได้ขยายความว่าผลงานของ “สมเด็จพระ” เป็นผลงานคนตรีในยุคแรกของไทย ที่มีความพิสดารในการประพันธ์ และมีความไพเราะ โดยยกตัวอย่างเพลง “เขมร ไทร โยค” ที่เป็นที่ยึดกันดีมาอธิบายประกอบ ทั้งยังเป็นผลงานที่มีอิทธิพลอย่างมากต่องานเพลงไทยในยุคต่อๆมา

การสร้างสรรค์งานขึ้นมาใหม่ในครั้งนี้ จึงนับเป็นการทำงานครั้งประวัติศาสตร์ และยังมีการจัดทำหนังสือประกอบ เพื่อให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาไปพร้อมๆกันด้วย

การตั้งชื่อเรื่องในบทความนี้ จึงเป็นการตั้งชื่อเรื่องที่โดดเด่น สามารถสื่อถึงควมมีคุณค่า และพลังอันยิ่งใหญ่ของผลงานที่กล่าวถึง ได้เป็นอย่างดี ดังที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ว่า “...งานชุดนี้จึงเป็นมากกว่างานคนตรีชุดหนึ่ง แต่มีคุณค่าถึงระดับสืบสานให้มรดกวัฒนธรรมเรา คงอยู่ต่อไปที่เดียวเขียว” (เสียงแห่งกรุงสยามของสมเด็จพระ, 6 ม.ค. 42)

2. ตั้งชื่อเรื่องจากชื่อละครหรือชื่อภาพยนตร์

“ถ้าแจ” ตั้งชื่อเรื่องบทวิจารณ์ โดยการนำชื่อเรื่องจากละคร โทรทัศน์ และชื่อเรื่องจากภาพยนตร์มาตั้งเป็นชื่อบทวิจารณ์ ชื่อเรื่องจากละคร โทรทัศน์ เช่น บทความเรื่อง *ดาวคนละดวง, เทพศิลป์, หัวใจและโกปิ้น, กล้าไว้หัวใจไม่จนมุม, เงาโศก, บ่วงหงส์, เพลงพราย, ข้ามสีทันดร, คุณชาย, ตั้งไข่ล้ม, สลักจิต* เป็นต้น ส่วนชื่อเรื่องของบทความที่ตั้งตามชื่อเรื่องจากภาพยนตร์ เช่น บทความเรื่อง *นางนาก, จังหวะโคลนนิ่ง, เดอะ คอรัปเตอร์ส, ปาล์มเมดโค, บลู บราเธอร์ 2000, คัสซิน เบธ, เดอะ บุษเซอร์ บอย, ชิว ชิว* เป็นต้น

การตั้งชื่อเรื่องลักษณะนี้ สามารถดึงดูดใจผู้อ่านได้ง่าย หากเป็นผู้ที่กำลังติดตามละครหรือสนใจภาพยนตร์เรื่องที่ถูกกล่าวถึง ก็จะทำให้ความสนใจอ่านบทความ

3. ตั้งชื่อเรื่องตามสาระสำคัญของเรื่อง

การตั้งชื่อเรื่องตามสาระสำคัญของเรื่อง พบในบทความเรื่อง *ทุกซ์คนทำงาน, รางวัลฟูกุโอกะ, มืออาชีพ, สื่อไม่ได้สื่อ, คนอ่านข่าว* เป็นต้น

การตั้งชื่อเรื่องตามสาระสำคัญของเรื่อง เป็นการนำประเด็นสำคัญในเรื่องมาสรุปเป็นข้อความสั้นๆ โดยการใช้คำ วลีและประโยคได้อย่างเหมาะสม คลุมเนื้อหาได้ดี ได้รับความสนใจของผู้อ่านให้มีความอยากรู้เรื่องเหล่านั้นด้วยความสนใจ ดังตัวอย่างการตั้งชื่อบทความเรื่อง *ทุกซ์คนทำงาน* เป็นเรื่องของนักเขียนประจำคอลัมน์นามว่า “เดยหอม” ที่นอกจากงานเขียนประจำแล้ว ยังรับงานพิเศษคือ บรรยาย

กีฬาอีกด้วย เคยหอมเหยความในใจผ่านคอลัมน์งานเขียนของคุณ เกี่ยวกับความยากลำบากในการบรรยาย กีฬามวยว่า ไม่ทราบช่วงจังหวะว่ากลองจะจับภาพไปที่ใครและจุดใด คนไม่สามารถบอกแก่ผู้ชมได้ ความยากลำบากดังกล่าว เป็นทุกข้ออย่างหนึ่งของคนทำงาน จึงได้นำประเด็นสำคัญดังกล่าว มาตั้งเป็น ชื่อเรื่องบทความ

กลวิธีการตั้งชื่อเรื่องลักษณะนี้ เป็นประโยชน์โดยตรงแก่ผู้อ่าน ตรงที่สามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ไม่ยากนัก เพราะสาระสำคัญของเนื้อเรื่องจะสอดคล้องและสัมพันธ์กับชื่อเรื่อง

4. ตั้งชื่อเรื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นในเวลานั้น

การตั้งชื่อเรื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นในเวลานั้น พบในบทความเรื่อง *คู่ถ่ายสตีกเกอร์, ซิตีเลียน, เด็กด้านเดียว, บอกว่าสำสอน, ดิสคัฟเวอร์รีเด็กไทยชกมวยหากิน, เทียวกลางคืน, อันตรายของวัยรุ่น, ลูกๆหน้าจอคอมพิวเตอร์* เป็นต้น

การนำปัญหาที่เกิดขึ้นในเวลานั้นมาตั้งเป็นชื่อเรื่อง เป็นกลวิธีในการสร้างความสนใจให้ผู้อ่าน ใ้ใครรู้รายละเอียดของปัญหาเหล่านั้นมากยิ่งขึ้น เช่นการตั้งชื่อเรื่องว่า “คู่ถ่ายสตีกเกอร์” เมื่ออ่านเนื้อเรื่องแล้ว สรุปได้ว่าปัจจุบันนี้ คู่ถ่ายสตีกเกอร์มีผู้นิยมใช้บริการกันมาก ตั้งแต่วัยเด็ก ไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ คู่ถ่ายสตีกเกอร์เป็นผลงานการผลิตของประเทศญี่ปุ่น ผู้เขียนกล่าวว่าสินค้าต่างๆที่ญี่ปุ่นผลิต ล้วนมีชื่อเสียงและได้รับความนิยมทั่วโลก การผลิตสินค้าลักษณะนี้ คนไทยไม่สามารถผลิตอย่างคนญี่ปุ่นได้ ทั้งๆที่คนไทยมีความสามารถและมีกำลังทุนในการผลิต เพราะคนไทยนิยมใช้ของที่ผลิตจากต่างประเทศมากกว่าจะคิดผลิตใช้เอง หรือตัวอย่างการตั้งชื่อเรื่องว่า “ลูกๆหน้าจอคอมพิวเตอร์” เมื่ออ่านเนื้อเรื่องแล้วสรุปได้ว่า ปัจจุบันการใช้คอมพิวเตอร์ เป็นปัญหาหนึ่งที่มีผลกระทบต่อผู้ใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กๆที่ยังขาดวิจารณญาณในการแยกแยะระหว่างความจริงกับจินตนาการ หรือความเพ้อฝัน ดังที่มีข่าวเด็กชายฆ่าตัวตาย เพราะมีจินตนาการคิดไปว่า ตนเองไม่สมหวังในความรักกับหญิงสาวในคอมพิวเตอร์ หรืออย่างเช่นเด็กที่เล่นเกมในคอมพิวเตอร์ บางเกมมีวิธีการเล่นที่รุนแรงด้วยการไล่ฆ่าฟันกัน ผลที่เด็กได้รับคือ ทำให้เด็กนิยมความรุนแรง ขาดความอดทน การตั้งชื่อเรื่องในลักษณะนี้เป็นการช่วยให้อ่านเกิดความสนใจ เพราะเป็นข่าวที่กำลังอยู่ในความสนใจ และสามารถทำให้อ่าน เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น

5. ตั้งชื่อเรื่องตามวันสำคัญ

การตั้งชื่อเรื่องตามวันสำคัญ ได้แก่ บทความเรื่อง *สวัสดีปีใหม่, สงกรานต์ และเรื่อง วาเลนไทน์*

การตั้งชื่อเรื่องว่า *วาเลนไทน์* เมื่ออ่านแล้วจึงทราบว่า คนไทยให้ความสำคัญกับวันวาเลนไทน์ มากกว่าวันสำคัญทางพุทธศาสนาอย่างเช่น วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา และวันฉัตรมงคล เป็นต้น โดย

เฉพาะสื่อมวลชนจะให้ความสำคัญกับวันสำคัญของต่างชาติมาก ซึ่งจะเห็นได้จากการเตรียมข้อมูล และนำเสนอเป็นข่าวกันมากในวันวาเลนไทน์ แต่ในวันสำคัญของชาวพุทธ สื่อมวลชนมักให้ความสำคัญน้อยจนกลายเป็นว่าคนไทยจำวันวาเลนไทน์ได้แม่นยิ่งกว่าวันสำคัญทางพุทธศาสนาของไทยเสียอีก

การตั้งชื่อเรื่องบทความในลักษณะนี้ นับว่ามีความโดดเด่น สามารถดึงดูดความสนใจผู้อ่านได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีลักษณะสอดคล้องกับเนื้อหา ซึ่งหากเป็นเรื่องที่ผู้อ่านกำลังให้ความสนใจในขณะนั้น ชื่อเรื่องก็จะดึงความสนใจผู้อ่านให้หยุดอ่าน และติดตามเรื่องราวด้วยความใคร่รู้

นอกจากนี้ คำหรือถ้อยคำที่ผู้เขียนคิดสรรมาใช้เป็นชื่อเรื่อง ก็มีความกะทัดรัด ประหยัด แต่สื่อความหมายได้ตรงกับเนื้อหามากที่สุด ช่วยให้ผู้อ่านทราบเนื้อหาโดยรวมได้

ตลอดจนการหยิบยกประเด็นใหม่ๆ มาตั้งเป็นชื่อเรื่อง ก็สามารถสร้างความรู้สึกแปลกใหม่เป็นการจุดประกายความคิดให้กับผู้อ่าน และเสริมให้เนื้อหามีความโดดเด่นขึ้นอีกด้วย

การเขียนความนำ

ความนำ เป็นเนื้อเรื่องส่วนแรกของบทความที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ความนำที่ดีจะสามารถทำให้ผู้อ่านสนใจอยากติดตามอ่านเรื่อง ไปจนจบ ในการเขียนความนำควรเขียนให้น่าสนใจ สั้น และใ้เนื้อความ (ยินดี สุวรรณลอยล่อง, 2543 : 75)

ปราณี สุรสิทธิ์ (2541 : 185 - 188) จำแนกวิธีการเขียนความนำไว้ 11 วิธี ได้แก่ ความนำที่เป็นข่าว ความนำประเภทสรุปความสำคัญ ความนำแบบเรียกร้องความสนใจ ความนำประเภทอธิบาย ความนำประเภทบรรยาย ความนำประเภทการใช้การปราศรัยของผู้เขียน ความนำประเภทสำนวน คำคม ความนำประเภทอ้างคำพูด ความนำประเภทคำถาม ความนำประเภทปริศนา และความนำประเภทตกใจ

กลวิธีการเขียนความนำของ “ถ้าแจ” สามารถเรียกร้องความสนใจของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี โดยมีลักษณะ ดังนี้

1. ความนำที่เป็นการปราศรัยของผู้เขียน

ความนำที่เป็นการปราศรัยของผู้เขียน เป็นกลวิธีการเขียนความนำที่เหมือนกับผู้เขียนสนทนากับผู้อ่าน เป็นการสร้างความเป็นกันเองกับผู้อ่าน กลวิธีการเขียนความนำแบบนี้ สามารถสร้างความสนใจของผู้อ่านได้ดี และยังเป็นส่วนช่วยให้การอ่านเรื่องเหมือนกับการพูดคุยกัน หรือทำให้ผู้อ่านอ่านอย่างเพลิดเพลิน

การเขียนความนำที่เป็นการปราศรัยของผู้เขียน พบในบทความเรื่อง ก. สุรางคนางค์, 80 ปี เสนีย์ เสาวพงศ์ ไม่ฟังไม่ได้แล้ว, ขอบกบกับบรู๊ค, ราลิกครุ ไทบูลย์, เจ ชายคนหนึ่ง, ปฏิเสธเป็นไหม,

สง่า อารัมภีร์, มืออาชีพ, ลูกครึ่ง, พ่อมากพืท, คู่ขวัญ, หมอกับพระสุพรรณ เป็นต้น

เพิ่งเห็นสองสาว ที เค หรือที่ข้อมาจาก ไทรอัมพ์ส ดิงคอม นักร้องค่ายโค โจซิติ้
บนปกหนังสือไทยที่ถ่ายแบบมาจากญี่ปุ่น แคทซ์ อยู่หยกๆ ก็มีทั้งงานเพลง ทั้งข่าว
จีปาดะตามมาจนอ่านไม่ทันเสียแล้ว

สำหรับเพลงเท่าที่ฟังเองและสอบถามผู้เชี่ยวชาญ...ก็เห็นกันว่าพอฟังได้ตาม
มาตรฐานเพลงวัยรุ่นที่ร้องๆ เล่นๆ กันปัจจุบัน

(ที เค, 16 เม.ย. 42)

การปราศรัยคล้ายกับสนทนากับผู้อ่าน โดยชวนให้หาคำตอบเกี่ยวกับข่าวของนักร้องสาว ที่ใน
ขณะนี้ถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างมาก ดังจะเห็นได้จากประโยคที่ว่า “...ทั้งข่าวจีปาดะตามมาจนอ่านไม่ทันเสีย
แล้ว”

การเริ่มเรื่องด้วยเนื้อหาเป็นเชิงชวนคุยเช่นนี้ ทำให้ผู้อ่านร่วมคิดตามข้อมูลต่อไป เนื่องจาก
ต้องการทราบว่าข่าวต่างๆที่มีมากจน “อ่านไม่ทัน” นั้นมีอะไรใหม่ๆ บ้าง และผู้เขียนมีความเห็นเช่นไร
ต่อข่าวดังกล่าว

คุยกันเรื่องรายการ โทรทัศน์ที่เป็นเกมซึ่งอยู่นาน ก็ต้องนับชิงร้อยชิงล้านไว้รายการหนึ่ง
ซึ่งนานจนแทบจะนับปี ไม่ออก...ปีแรกๆ มีคนได้เงินล้านยากเย็น จนรินทร ณ บางช้าง
ทำสำเร็จ ตอนนั้นรินทรซึ่งป่วยด้วยอาการแพ้ยา...ไม่รู้สุขภาพจะเป็นอย่างไร อยู่ที่ไหน...
นานเอาการอยู่ว่างั้นเถอะ แต่ก็ปรับปรุงแก้ไขรายการให้อยู่ได้มาเรื่อยๆ

(ชิงร้อยชิงล้าน, 8 ก.พ. 42)

ผู้เขียนเปิดเรื่องด้วยประโยคที่แสดงให้เห็นถึงการปราศรัยของผู้เขียน ด้วยการเล่าเรื่องทำความ
เกี่ยวกับรายการชิงร้อยชิงล้านให้แก่ผู้อ่านฟัง โดยใช้ภาษาพูดง่ายๆ เมื่ออ่านแล้วให้ความรู้สึกเหมือนกับ
ผู้เขียนพูดคุยกับผู้อ่าน ดังตัวอย่าง

อย่าเพิ่งนึกว่ากำลังจะคุยกันเรื่องเว็บลามก หรือที่ตัดต่อภาพนางแบบ นักแสดง เซ็กซี่ชวน
คนหื่นกาม บรรดานักนิชมหนังประกวดคงได้อินหรือคุ่นชื่อนี้กันมาบ้าง เพราะเป็นชื่อตัว
ละครเอก ฝี่ มีोनักแสดงและผู้กำกับหนังนอกระบบไมเคิล เซาวนาชัย พลัดขึ้นสู่กับการ
รุกรานทางเพศ ของมหาอำนาจตะวันตกและญี่ปุ่นในไทย

(ไอออน พุทธิ, 8 ธ.ค. 42)

นาศัย ผลิตขึ้นสู่กับการรุกรานทางเพศ ของมหาอำนาจตะวันตกและญี่ปุ่นในไทย
(ไอออน พุสซี, 8 ธ.ค. 42)

“ไอออน พุสซี” เปิดเรื่องด้วยภาษาพูดคล้ายสนทนากับผู้อ่าน ด้วยการยกเรื่องวีปไซค์ใน อินเทอร์เน็ตมากล่าว เพื่อเล่าเรื่อง ไอออน พุสซี ว่าเป็นเหมือนกับภาพยนตร์เป็นคอนทราสต์ทางโทรทัศน์ ไอออน พุสซี คือ ผู้ชายที่แต่งกายเป็นผู้หญิงในคราบนางมารจากญี่ปุ่น ร่างกายทะมัดทะแมงบึกบึน มีหน้าที่คอยให้ความช่วยเหลือผู้หญิงที่ถูกเอารัดเอาเปรียบทางเพศ ด้วยการต่อสู้ฟาดฟันกับผู้ที่ชอบทำร้ายผู้หญิงและทำย สูดของการต่อสู้ คือ ไอออน พุสซี ใช้ปืนสเปิร์ม ได้ยิงจนฝ่ายตรงข้ามเสียชีวิต ภาพยนตร์เรื่องนี้สร้าง จินตนาการให้แก่ผู้ชมหลายประเด็น ทั้งด้านที่เป็นปัญหาในสังคม ที่ผู้หญิงเป็นฝ่ายถูกทำร้าย และอีกด้าน หนึ่งคือ สร้างขึ้นเพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้คนรุ่นใหม่ที่ต้องการผลิตภาพยนตร์ สามารถลงทุนได้ในราคาถูก โดยไม่ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ราคาแพงและไม่ต้องเสียภาษีให้แก่รัฐอีกด้วย

2. ความนำที่มาจากปัญหาในสังคม

ความนำที่มาจากปัญหาในสังคม เป็นความนำที่มาจากเรื่องที่กำลังเป็นปัญหาในสังคม และเรื่อง บางเรื่องผู้เขียนพยายามจะเขียนจนใจให้ผู้อ่านหันมาร่วมมือกันแก้ไขปัญหา ด้วยการนำประเด็นปัญหา มา พูดคุยกัน เช่น บทความเรื่อง บอกว่าสำส่อน, อันตรายของวัยรุ่น, ลูกๆ หน้าจอคอมพิวเตอร์, ไซ้เลย, อวดกึ๋น แทนร่าง, เดอะ เวอร์คิตท์, อย่างนี้เอง, ผู้ถ่ายสต็อกเกอร์ เป็นต้น

คนที่ไม่เคยเป็นความต้องการขึ้น โรงขึ้นศาลนั้น แทบจะ ไม่มีวันนี้ออก ถึงความทุกข์ทรมาน ของจิตใจ ในความเป็นไปได้ว่าคนจะได้รับความยุติธรรมตามควรหรือไม่

แค่ความยุติธรรมตามควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับคนถูกกระทำ หรือคนที่คิดร้ายแ การฟ้องร้องลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

สิ่งที่ทุกคนต้องการ ไม่ใช่ให้ใครมาตำหนิเอาใจใส่หรือช่วยเหลือแต่ขอเพียงความ ยุติธรรมในการสืบสวนสอบสวน การไต่สวนคดีเท่านั้นเอง ตรงกันข้าม หากความตำหนิ ไม้ว่าทางใดเกิดขึ้น ลองนึกดูว่าอีกฝ่ายจะยิ่งเจ็บปวดคุมแค้น โศกอะตาศขนาดไหน...

(เดอะ เวอร์คิตท์, 25 ก.พ. 42)

ปัญหาความยุติธรรมในกระบวนการพิจารณาความในชั้นศาล คือการตัดสินคดีความอย่างไม่ ยุติธรรม ส่งผลให้ผู้รับโทษต้องทนทุกข์ทรมานใจ ความนำลักษณะนี้ ใช้เพื่อสื่อถึงปัญหาการขาดความรับ ผิดชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ตัดสินคดีความต้องให้ความเสมอภาคกับทุกฝ่าย มีความรอบคอบ คำนึงถึง ความถูกต้องและเป็นธรรมให้มากที่สุด

ความนำลักษณะนี้ เป็นเหมือนเสียงเล็กๆเสียงหนึ่งที่เรียกร้องหาความยุติธรรมท่ามกลางความมืดมน ก็เพื่อให้ผู้อ่านหันมาสนใจ ให้ความสำคัญในปัญหาดังกล่าว ด้วยการใช้ความกล้าต่อสู้กับความยุติธรรม ดังตัวอย่าง

สิ่งที่น่าระมัดระวังในโลกสมัยใหม่ก็คือ ลูกหลานเรากำลังห่างไกลการใช้ชีวิตอยู่กับความจริงออกไปทุกที

ครึ่งบ้านเมืองคือยังมีคนโกงขึ้นเรื่อยๆ เนรคุณแผ่นดินน้อยกว่านี้ เด็กๆยังมีสถานที่วิ่งเล่น กระทั่งที่ไม่ปลอดภัยเลยอย่างวิ่งว้าวข้างถนนก็ยังพอทำได้

ยังรู้จักเล่นกับเพื่อนเป็นกลุ่มเป็นหมู่ เรียนรู้ที่จะเจ็บปวด ที่จะอดกลั้น ทั้งที่ถูกกระทำและกระทำคนอื่นเขา เป็นประสบการณ์ของรากฐานชีวิตในสังคม...

(ลูกๆ หน้าจอคอมพิวเตอร์, 1 ก.ค. 42)

ความนำที่ขึ้นด้วยการกล่าวถึงปัญหา เด็กรุ่นใหม่ใช้ชีวิตห่างไกลจากธรรมชาติมากขึ้นทุกขณะ เด็กยุคใหม่ใช้ชีวิตอยู่ในบ้าน อยู่ในรถ อยู่ในโรงเรียน และอยู่ในห้างสรรพสินค้าเสียส่วนใหญ่ จึงทำให้ความคิด จินตนาการ และการแสดงออกถูกจำกัดโดยพื้นที่บีบรัด แตกต่างจากเด็กในอดีตที่ยังมีโอกาสได้สัมผัสกับธรรมชาติ มีโอกาสได้แสดงความสามารถของวัย และแสดงศักยภาพของจินตนาการได้อย่างกว้างไกล และจากปัญหาดังกล่าวนี้เอง ที่ทำให้เด็กยุคใหม่มีความคิดที่จะเหนียวรั้งพฤติกรรมไม่สมควรน้อยลงอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการขาดความอดทน ขาดความขี้คิด และมีพฤติกรรมที่รุนแรง สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อผู้คนรอบข้าง และอาจกลายเป็นปัญหาสังคมเรื้อรังที่ยากเกินกว่าจะแก้ไขได้

3. ความนำที่เป็นการกล่าวอ้างเอกสารและข้อมูลต่างๆ

“ลำแฆ” ใช้กลวิธีการเขียนความนำด้วยการกล่าวอ้างเอกสารและข้อมูลต่างๆ ในบทความเรื่อง *เขียนซุ่ม, ซ้ำซาก, แหกרבเจริญ, ทำไมต้องเกมโชว์, ดิน้องร้องป่าว, ฮอทไลน์, ยูบีซีอีกแล้ว, ขนบทไทย* ในหนังสือ *ดีไวด์ บาย เฮท, เด็กไทยในหนังสือ, หนังสือไทยไปแน่, รายงานโรงหนังสือ* เป็นต้น

การเขียนความนำลักษณะนี้ เป็นการให้ข้อมูลแก่ผู้อ่าน ถ้าผู้อ่านมีพื้นฐานความรู้อยู่บ้าง จะทำให้อ่านมีความสนใจในเนื้อหาที่ผู้เขียนจะกล่าวในรายละเอียดของเนื้อเรื่องต่อไป ดังตัวอย่าง

งานประกาศผลรางวัลออสการ์หรือรางวัลเกี่ยวกับภาพยนตร์ซึ่งมีผู้ติดตามมากที่สุดทั่วโลก ครั้งที่ 71 ซึ่งใช้เวลายาวนานที่สุดด้วยถึง 4 ชั่วโมง 2 นาที เทียบนี้ ได้ วูปี โกลด์เบิร์ก กลับมาเป็นผู้ดำเนินรายการอีกครั้ง...

(ออสการ์ 71, 25 มี.ค. 42)

การเขียนความนำด้วยการบอกเล่าข้อมูลของงานประกาศผลรางวัลออสการ์ครั้งที่ 71 ให้ผู้อ่านทราบว่าเป็นงานมอบรางวัลให้แก่คนในแวดวงบันเทิงที่จัดได้อย่างยิ่งใหญ่ โดยสังเกตได้จากที่มีผู้ติดตามชมมากที่สุดจากทั่วโลก อีกทั้งยังบอกถึงระยะเวลาที่ใช้ในการประกาศผลรางวัลว่า ยาวนานมากกว่าครั้งก่อนๆ นั่นคือใช้เวลานานถึง 4 ชั่วโมง 2 นาทีเลยทีเดียว

จดหมายยังมีเข้ามาเป็นระยะ พูดเรื่องเกมโชว์ทอล์กโชว์ก็มี เรื่องรายการส่วนใหญ่มีแค่บรรดานักแสดง นักร้องนายแบบนางงามเวียนกันทาง โน่นนี่นั่นก็มี

บางฉบับมาไกลจากเชียงใหม่ เพียงอวยพรให้มีสุขภาพดี และให้กำลังใจทำงานต่อไป ก็ขอขอบพระคุณทั้งสิ้น...

(ตีพิมพ์เรื่องป่า, 28 ก.ค. 42)

การเขียนความนำเรื่องในลักษณะนี้ ทำให้ผู้อ่านทราบที่มาของข้อมูลและมีความเข้าใจในเรื่องที่ผู้เขียนกำลังจะนำเสนอ เมื่อผู้อ่านทราบแล้วก็อาจเกิดความสนใจ และมีความพร้อมที่จะอ่านเนื้อหารายละเอียดต่อไป

จะเห็นได้ว่า กลวิธีการเขียนความนำด้วยการอ้างเอกสารและข้อมูลต่างๆ เพื่อเป็นการให้ข้อมูลแก่ผู้อ่าน เพื่อนำผู้อ่านสู่การศึกษารายละเอียดของเนื้อเรื่องต่อไป ด้วยความสนใจใคร่รู้

4. ความนำที่เป็นข่าวหรือเหตุการณ์ในสังคม

“ถ้าเขา” ใช้กลวิธีการเขียนความนำที่เป็นข่าวหรือเหตุการณ์ในสังคม ในบทความเรื่อง *ปฏิเสธร* เป็นใหม่, หัวเมียดารา, เด็กค่านเดียว, น้ำท่วมโลก, เขี้ยวโฆษณา, เสรีภาพสื่อมวลชน เป็นต้น

เห็นข่าวเลิกสมาคมกันระหว่างสุรชัย จันทิมาธร กับยีนยง โอภาวงศ์ โดยมี พงษ์สิทธิ์ คัมภีร์อยู่ระหว่างกลาง ให้โทรทัศน์กับหนังสือพิมพ์และนิตยสารขายกันอย่างโอชะ หลังจากตีพิมพ์ก่อนหน้านั้น แม่ครัวถูกสะใภ้เจ้าเก่า ออกมาโวยวายหนังสือพิมพ์ได้ขายติดต่อกันสามสี่วัน โดยมีโทรทัศน์ผสมโรง ให้เห็นสีหน้าคำตา ว่ากันฉฉๆ เรื่องอู๋มไม่อู๋มทำดีทำชั่ว

ทั้งๆ สองเรื่องนี้ไม่ได้มีสาระควรกับการสนใจต่อสาธารณะเลยแม้แต่น้อย เรื่องแรกซึ่งมีตัวละคร โศกกันแล้ว ก็แค่ไม่เล่นคอนเสิร์ตกันไม่ทันเวลา แค่นั้น เรื่องหลังมีทั้งตัวละครทารกและที่โศก กันไปแล้ว แต่จุดสำคัญเสนอหน้ากันออกมาเป็น เขี้ยวโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์

ซึ่งว่ากันไป ทุกวันนี้ก็มีแค่จะแข่งกันขาย แทนที่จะช่วยชาวบ้านด้วยการกรองๆ
อะไรที่ไร้สาระ เสียเวลาทำมาหากินกันออกไปบ้าง ก็เปล่า ก็แค่รุมสุมกันเข้ามา
จะว่าอีกมุมหนึ่งว่าสื่อมวลชนเขาทำหน้าที่ ก็ได้ ยิงดีใหญ่ แต่ทำไมเราซึ่งเป็นตัว
ละครหรือตัวขายของเขา ยอมให้เขาเรื่องไปขายล่ะ ทำไมไม่มีสติคิดกันบ้างว่า
เรื่องที่จะออกไปนั้นขายอะไรของเขา

ขายสติปัญญาอันฉลาดเฉลียว หรือขายปัญญาอันอ่อนเป็นจิกะ ไล่ทำให้ชาวบ้าน
เขาสังเวชหรือเฮฮาเล่น...

ยิ่งรุ่นใหญ่ๆ กันไปแล้ว มาทะเลาะกันตามหน้าหนังสือพิมพ์ นำอุจาดพิลึก...

(ปฏิเสศเป็นไหม, 4 พ.ศ. 42)

การเขียนความนำเรื่องวิธีนี้ สร้างความสนใจให้แก่ผู้อ่านได้วิธีหนึ่ง เพราะข่าวที่นำมาเขียน
เป็นเรื่องของดาราที่ได้รับความนิยม และอยู่ในความสนใจของผู้อ่าน เมื่อผู้เขียนนำเหตุการณ์ข่าวมาเขียน
ในบทความอีก จึงสามารถดึงดูดให้ผู้อ่านอยากติดตามอ่านรายละเอียดเนื้อหาต่อไป เนื่องจากเรื่องใดๆก็
ตาม ยังมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์มาก และแตกออกเป็นหลายข้อมูลหลายความคิด ก็ยิ่งทำให้เรื่องชวนติดตาม
และน่าค้นหาคำตอบมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ การโปรยเรื่องนำไว้เช่นนี้ หากผู้อ่านติดตามเนื้อหาแล้วมีความประทับใจในมุมมอง
หรือความเห็นใหม่ๆของผู้เขียน ข่อมเป็นผลดีต่องานเขียน ทำให้ผู้อ่านสนใจอ่านคอลัมน์ของผู้เขียนใน
โอกาสต่อไปอีกด้วย ดังตัวอย่าง

แม้ทำงานอยู่กับข่าว แต่เรื่องนักร้องนักแสดง...จะมีผิวมีเมีย ไม่ได้อยู่ในความสนใจ
ใครรู้

การเห็นข่าวนักแสดง...มีลูกมีเมียขึ้นพาดหน้าหนึ่ง...ก็นึกเหน็ดเหนื่อยแทนผู้อ่าน
เสียแล้วว่าจะต้องติดตามเรื่องนี้ไปอีกกี่วันก็สัปดาห์

(เจ ชายคนหนึ่ง, 6 เม.ย. 42)

“ถ้าแฆ” กล่าวว่ แม้ตนเองจะทำงานในวงการสื่อสารมวลชน แต่เรื่องการใช้ชีวิตคู่ของดารา
นักร้องหรือนักแสดง ไม่ได้อยู่ในความสนใจของตนเอง นอกจากจะไม่ได้ให้ความสนใจแล้ว ยังกลับรู้สึก
เบื่อหน่าย อิดหนาระอาใจต่อข่าวในลักษณะนี้อีกด้วย

5. ความน่าที่เป็นการกล่าวถึงเหตุการณ์ในอดีต

ความน่าที่เป็นการกล่าวถึงเหตุการณ์ในอดีต เป็นกลวิธีในการเปิดเรื่องให้ผู้เขียนพยายามศึกษาค้นคว้าจากเนื้อเรื่องทำนองเดียวกัน แต่เกิดขึ้นต่างเวลากัน แล้วนำเนื้อหามาเปรียบเทียบกัน ก่อนที่จะเข้าสู่เรื่องที่จะเขียนต่อไป

ความน่าลักษณะนี้ พบในบทความเรื่อง *ชีว์ ชีว, แวลลี ฟอร์ด, ซัม มาเธอร์'ส ซัน, ผู้ร้ายหนังฝรั่ง, บลู บราเธอร์ส 2000* เป็นต้น

ร่วม 20 ปีก่อน ผู้กำกับฯ ที่กำลังดังทางฉากวินาสันตะโร จอห์น แลนดิส ทำให้มิตรรักนักเพลงรุ่นเก่าได้ชุ่มช่ำกับหนังมัน บลู บราเธอร์ส ที่นำสองพระเอกจอมกวนแดน แอค ครอยด์ กับ จอห์น เบลูชิ ซึ่งล่วงลับไปแล้ว ตั้งวงดนตรีขึ้นขายความมันไม่น้อยคนคงยังจำฉากเริ่มทำมาหากินในบาร์โคบาลเล็กๆ เล่นเพลง รอว์ ไฮ หนังโคบาลซุกที่ทำให้ชื่อ คลินท์ อีสทวู้ด เกิดหลังจากนั้น...

(บลู บราเธอร์ส 2000, 15 ก.พ.42)

การเขียนความน่าด้วยการเล่าย้อนอดีตไปเมื่อสมัย 20 ปีที่แล้ว ด้วยการกล่าวถึง จอห์น แลนดิส ผู้กำกับชื่อดังทางฉากแนวบู๊ว่า ได้กำกับ “บลู บราเธอร์ส” ภาพยนตร์แนวเพลงตลกร้าย ผ่าความประทับใจไว้ให้แก่ผู้ชมเป็นอย่างมาก มาปัจจุบัน จอร์น แลนดิส นำ “บลู บราเธอร์ส” กลับมาสร้างใหม่อีกครั้งเป็น “บลู บราเธอร์ส 2000” สิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปคือ นักแสดงนำ จอร์น เบลูชิ ได้เสียชีวิตไปแล้ว ครั้งนี้ได้จอห์น กู๊ดแมน มาแสดงแทน

การเขียนความน่าในลักษณะนี้ เป็นความน่าเรื่องที่สามารถสร้างความสนใจให้แก่ผู้อ่านได้มาก เนื่องจากผู้เขียนทราบที่มาของเรื่องที่จะนำมาถ่ายทอดแก่ผู้อ่าน

หลังกองทัพประชาชนสามารถขับรัฐบาลก๊กมินตั๋งแตกฉานซ่านเซ็นไป และตั้งรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนมาได้ 15 ปี ราวปี 2508 เป็นต้นไปโครงการส่งคนหนุ่มสาวสู่ชนบทก็เริ่มขึ้น

เพื่อให้คนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้ชีวิตและปัญหาของคนส่วนใหญ่ในประเทศ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันที่จะนำพาประเทศไปสู่เป้าหมายเดียวกัน โดยต่างเป็นส่วนหนึ่งของอดีตกับอนาคตในกันและกัน...

(ชีว์ ชีว, 10 ธ.ค. 42)

“ถ้าแฆ” เล่าถึงเหตุการณ์ในอดีตที่รัฐบาลก๊กมินตั๋งถูกประชาชนขับไล่จนพรรคแตกไป หลังจากนั้นแกนนำประชาชนก็ได้จัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่ขึ้น เป็นรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนแทนรัฐบาลก๊กมินตั๋งเดิม เมื่อรัฐบาลใหม่ก่อตั้งได้เป็นเวลา 15 ปี จึงได้ริเริ่มโครงการส่งคนหนุ่มสาวรุ่นใหม่เข้าไปศึกษาเรียนรู้วิถีความเป็นอยู่และปัญหาของผู้คนในชนบท เพื่อต้องการทราบถึงความต้องการและปัญหาที่แท้จริงของผู้คนในประเทศ จากนั้นจะได้นำไปสู่การปฏิบัติด้วยการเติมเต็มในส่วนที่ยังขาดและการแก้ไขปัญหามาให้สำเร็จลุล่วงในที่สุด

การกล่าวถึงเหตุการณ์ในอดีตในเรื่อง “ซิว ซิว” เป็นความน่าที่ผู้อ่านต้องมีความรู้เดิมเป็นพื้นฐานอยู่บ้าง จึงจะอ่านบทความได้อย่างเข้าใจ ถึงแม้ในบางเรื่องจะ ไม่รู้ละเอียดมากนัก แต่ก็สามารถเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดีกว่าการนำเรื่องที่ผู้อ่านไม่เคยทราบเรื่อง มาก่อนเลยมาใช้ในการเปิดเรื่อง

6. ความน่าที่เป็นการนิยามหรืออธิบายความหมายของชื่อเรื่อง

ความน่าที่เป็นการนิยาม หรืออธิบายความหมายของชื่อเรื่อง เป็นการเขียนความน่าด้วยวิธีการอธิบาย แปลความหมายชื่อเรื่องหรือบางครั้งอาจหมายถึงการนิยามศัพท์ด้วย การเขียนความน่าในลักษณะนี้ จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของประเด็นสำคัญในเนื้อหาของบทความ ดังตัวอย่าง

คือคำจำกัดความจังหวัดระนอง ที่มีฝนตกเฉลี่ย 8 เดือนเหลือให้แดดออกบ้าง 4 เดือน แต่ว่ากันจริงๆแล้วฝนปีก็ได้ก็ตกเกือบทุกวันนั่นแหละ เต็มๆ ร้องกลอนฝนตกแดดออกนกรกระจอกเข้ารัง กันเป็นธรรมดา

หากคราวนี้ชื่อข้างต้น เป็นงานแสดงนิทรรศการภาพเขียน ซึ่งบังเอิญเป็นสีน้ำล้วนๆที่จิตรกรหนุ่มก๊วนเดียวกัน 5 คน ไปปักหลักกันทำงาน ถ่ายทอดความประทับใจมาให้ชม...

(ฝน 8 แดด 4, 16 พ.ย.42)

“ฝน 8 แดด 4” หมายถึง ฤดูกาลในจังหวัดระนองที่มีฝนตกชุกยาวนานถึง 8 เดือน ส่วนอีก 4 เดือนที่เหลือนั้น เป็นช่วงของหน้าร้อน การตั้งชื่อเรื่องบางชื่อ อาจทำให้ผู้อ่านสงสัยหรือไม่เข้าใจความหมาย หรืออาจเข้าใจได้หลายลักษณะแตกต่างกันไป ตามแต่ความรู้และประสบการณ์ของแต่ละคน ดังนั้น ผู้เขียนจึงจำเป็นต้องอธิบายหรือแปลความหมายของชื่อเรื่องไว้ในส่วนนำ เพื่อการโยงเข้าสู่ประเด็นเนื้อหาได้ง่าย และสะดวกแก่การทำความเข้าใจของผู้อ่าน

จะเห็นได้ว่า การเขียนความน่า มีความกระชับ ได้ใจความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของเรื่องที่น่าเสนอ เชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาได้ดี และช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ดียิ่งขึ้น โดยใช้กลวิธีการเขียนความน่าต่างๆกันไป ตามความเหมาะสมกับเนื้อหา เพื่อประโยชน์ในการจูงใจผู้อ่านให้สนใจติดตามเรื่องให้มากที่สุด

การเขียนเนื้อเรื่อง

เนื้อเรื่อง หมายถึง ส่วนที่เป็นรายละเอียดของสาระเนื้อหา เนื้อเรื่องจะประกอบไปด้วยส่วนที่เป็นข้อมูล เรื่องราวและความคิดเห็น เนื้อเรื่องจึงมักเป็นส่วนที่ยาวที่สุดในบทความ (สายทิพย์ นุกุณกิจ, 2537 : 249) เนื้อเรื่องอาจแบ่งออกเป็นหลายตอน บางตอนอาจจะแบ่งออกได้หลายย่อหน้า และบางตอนอาจจะมีเพียงย่อหน้าเดียว และทุกย่อหน้าต้องมีใจความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน ไม่เขียนวกวน นอกจากนั้น การเขียนเนื้อเรื่องให้น่าสนใจ ยังต้องคำนึงถึงการจัดระเบียบความคิดไม่ให้สับสน รู้จักลำดับความ ขยายความ ใช้ประโยคสำคัญและการให้เหตุผล รวมทั้งการรู้จักใช้โวหาร สำนวนต่างๆ เพื่อเสริมแต่งให้เรื่องมีรสชาติที่น่าอ่านยิ่งขึ้น (ประสิทธิ์ กาพย์กลอน, 2518 : 185)

กลวิธีการเขียนเนื้อเรื่องในบทความเชิงวิจารณ์ของ “ลำแข” มี 5 ลักษณะ ดังนี้

1. การอ้างอิงเอกสารหรือข้อมูลประกอบ

“ลำแข” ใช้วิธีการอ้างอิงเอกสารหรือข้อมูลประกอบการวิพากษ์วิจารณ์ หรือใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการเสนอแนวคิด ในบทความเรื่อง *รางวัลฟูกุโอกะ, ขอบกบกับบรู๊ค, สง่า อารัมภีร, มื่ออาชีพ, หนังสือพิมพ์กับทีวี, ส้มตัว, อย่างนี้นี่เอง, น้ำใจนักกีฬา* เป็นต้น

...เป็นภาพที่คณะกรรมการส่งมาให้ จากงานพิธีรับรางวัล ที่พิพิธภัณฑ์ที่เมืองฟูกุโอกะ ประเทศญี่ปุ่น เมื่อวันที่ 27 กันยายนที่ผ่านมาซึ่งถ่ายร่วมกับผู้ได้รับรางวัลคนอื่นๆ จากชาย นาย ถัง ต้า หวู จากสิงคโปร์ ในฐานะศิลปินด้านภาพที่ชนะรางวัลศิลปะและวัฒนธรรม

ถัดมาอาจารย์ นิธิ เอียวศรีวงศ์ จากไทย ในฐานะผู้ชนะรางวัลวิชาการระหว่างประเทศ นาย ทาริโอะ โอบายาชิ จากญี่ปุ่น นักชาติพันธุ์วิทยา ผู้ชนะรางวัลวิชาการท้องถิ่น และนาย หู เซี่ยว เสียน จาก ไต้หวัน ผู้กำกับภาพยนตร์ ชนะรางวัลกรองด์ปรีซ์

(รางวัลฟูกุโอกะ, 22 ต.ค. 42)

“ลำแข” นำข้อมูลมาบอกแก่ผู้อ่าน ด้วยการกล่าวถึงแหล่งที่มาของภาพถ่าย บอกสถานที่ส่งผู้ส่ง และวันที่ส่ง พร้อมทั้งนำภาพถ่ายของผู้ที่ได้รับรางวัลฟูกุโอกะมาลงตีพิมพ์เป็นข้อมูลให้แก่ผู้อ่านทราบว่าเป็นใคร และ ได้รับรางวัลอะไร เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้อ่าน

...บริติช เคนาซิล จัดเทศกาลหนังสืออังกฤษ ขึ้นที่ศาลาเฉลิมกรุง ตั้งแต่ศุกร์ 16 กรกฎาคม พุทธศักราช 2478 (18 กรกฎาคม 3 วันซ้อน เป็นหนังสือ 6 เรื่องที่ได้รับรางวัลต่างๆมาแล้วแทบทั้งสิ้น

ศุกร์พฤษภาคมนี้ 19.30 น. ฉายเรื่อง นาย เนม อีส โจ ได้รับรางวัลคารานาชายยอดเยี่ยม จากเทศกาลหนังสือเมืองคานส์ปีที่แล้ว และผู้กำกับฯ เดน โลช ได้ดูคำตาทองของอังกฤษ งานสะท้อนภาพชนชั้นแรงงาน แต่ที่ขยี้แะการเมืองน้อยลง สร้างอารมณ์ขัน เสียดสีมากขึ้นเรื่องของ โค้ชฟุตบอลสมัครเล่นที่กำลังเลิกเล่น แต่เกิดมีรัก และดูขบขันทุกอย่างเพราะเพื่อน คู่มือชั้นเค็ดของคารานา ปีเตอร์ มัลเลน

เสาร์ที่ 17 กรกฎาคม ฉาย 3 เรื่อง 14.00 น. เรื่อง วิโก หนังสือใหม่เพิ่งออกฉายและนักวิจารณ์พูดถึงกันอึ้ง หนังสือรักเสรีที่สร้างจากชีวิตจริงของนักสร้างหนัง ที่ต่อสู้โรคภัยซึ่งมาเยือนร่วมกับภรรยา

17.00 น. เลิฟ อีส เดอะ เดฟวิล คารานาชาย เดวิด จาโคบี ได้ดูคำตาทองอังกฤษจากบท ฟราน ซิส เบคอน จิตรกร ไอร์ชที่ไม่เคยเรียนศิลปะ หนังสือถ่ายทอดช่วงลำเค็ญที่สุดช่วงหนึ่งออกมาจากราภาพเขียนของ เบคอน เองทีเดียว

19.30 น. เวลเวท โกล ไมน์ ได้ดูรี โพรซ์จากเมืองคานส์ แลมถูกเสนอชื่อชิงออสการ์สาขาออกแบบเสื้อผ้ายอดเยี่ยมอีก แสดงโดยคาร์ ดีอกผู้โด่งดังในทศวรรษ 70 แต่พอต้นก็คิดสร้างเรื่องลอบสังหารขึ้นมาแล้วหายตัวไป...

(ฮิลลารี แอนด์ แจ็กกี เทศกาลหนังสืออังกฤษ, 15 ก.ค. 42)

กำหนดการฉายภาพยนตร์ต่างประเทศ เป็นข้อมูลบางส่วนของนักแสดงในภาพยนตร์เรื่องต่างๆ มาเสนอให้ผู้อ่านทราบ ซึ่งจะทำให้เนื้อเรื่องที่เขียนมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ภูมิรู้ของนักเขียนเช่นนี้ส่งผลต่อความเชื่อถือของผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านมีความสนใจเนื้อหา และอาจมีความคิดเห็นคล้ายตามด้วยการไปชมภาพยนตร์ดังที่ผู้เขียนแนะนำก็เป็นได้

จะเห็นได้ว่า การเขียนเนื้อเรื่องโดยการอ้างอิงเอกสารหรือข้อมูลต่างๆ มีความน่าสนใจ เนื่องจากผู้เขียนมีความรู้หรือได้ชมภาพยนตร์มาก่อน จึงทราบข้อมูลในเรื่องที่จะเขียนเป็นอย่างดี กลวิธีการเขียนเนื้อเรื่องเช่นนี้ ถือได้ว่าเป็นลักษณะเฉพาะของ “ถ้าแฆ” อีกลักษณะหนึ่ง

2. การอ้างอิงคำพูดของบุคคล

การอ้างอิงคำพูดของบุคคลคือการนำคำพูดหรือถ้อยคำของบุคคลมากล่าวอ้างอิงในเนื้อเรื่อง เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนความน่าเชื่อถือของความคิดเห็นของผู้เขียน อีกทั้งยังทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การเขียนเนื้อเรื่องในลักษณะนี้ นอกจากเป็นการดึงดูดความสนใจของผู้อ่านแล้ว ยังเป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือต่อบทวิจารณ์ด้วย การเขียนเนื้อเรื่องลักษณะนี้พบในบทความเรื่อง *ลูกครึ่ง, ทุกข์คนทำงาน, ราลึกครุไพบุลย์, จากพิทถึงสินชัย, เหลลมน้อยลดเทียว, คนอ่านข่าว, คู่ขวัญ* เป็นต้น

...“แต่มีชื่อของลูก ร.ต.อ.เฉลิม ปรากฏในข่าวโคข่าวหนึ่งเท่านั้น ก็สรุปทันทีเป็นเรื่องน่าเศร้าใจถ้าเราคิดอะไรก็ว่าเราโดยตรงคิดว่า เราจะเลว ชั่ว ไม่ดี คิดลบในสังคมอย่างไร ก็มาว่าได้เลย แต่อย่าไปโยงถึงพ่อผม เช่นโยงว่าลูกเฉลิม เหลลมน้อย เพราะถึงแม้ความจริงเราจะเป็นลูกเฉลิม แต่พ่อผมก็ไม่ได้เกี่ยวข้องหรือรู้เรื่องอะไรเลย พ่อผมนอนอยู่ที่บ้าน ไม่ได้มารับทราบอะไรด้วย”

ประเด็นที่ ร.ต.อ.อาจหาญพูดนี้ เป็นประเด็นตัวอย่างซึ่งจริงแท้ที่สุด เป็นความจริงแท้ของโลก มิได้จริงเฉพาะสังคมใดสังคมหนึ่ง...

(เหลลมน้อยลดเทียว, 5 ส.ค.42)

การเขียนเนื้อเรื่องที่ดึงดูดใจและสร้างบรรยากาศแก่ผู้อ่าน ด้วยการนำคำพูดของบุคคลที่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์มานำเสนอ สามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจ เนื้อเรื่องได้ชัดเจน คือ ทราบความคิด ความรู้สึกของ ร.ต.อ.อาจหาญ ว่าไม่ต้องการให้สื่อมวลชนเสนอข่าวของตนเองโดยพาดพิงไปถึงพ่อด้วย

... แต่สิ่งที่สะเทือนใจและปวดใจอย่างแรง คือข้าพเจ้าอาจเข้าไปผิดที่ผิดทาง เหมือนไม่ใช่งานราลึกความยิ่งใหญ่หรือพระคุณของครูที่น่าเคารพนบนอบ

“ยิ่งศึกษาหรือยิ่งไขมวงกว่าคอฟ” ความมีนเมา ไร้สติจากเหล้า ทำให้ผู้ร่วมงานหลายคน ถือแก้วเหล้ามาขึ้นร้องเพลงของครู แบบจำเนื้อๆ ดกๆ จำเนื้อไม่ได้ไม่มีใครว่า แต่เดินเซพูดจาสิ้นไถ่สั้น แล้วยังออกมาร้องเพลงบูชาครู อย่างนี้เหมาะหรือ

“ถ้างานนี้เชิญแต่สื่อมวลชน ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศรำสุรา มาลงแพอาหารประเภทฉิ่งฉับอีกทีก็ ข้าพเจ้าคงไม่ได้เข้าอยู่ร่วมแล้ว แต่ด้วยความตื่นเงินบ้านนอกคอกคือ อ่านประชาสัมพันธ์สั้นๆ จึงคิดว่าเป็น งานบูชาครู ที่เต็มไปด้วยความเคารพนบนอบ และอาจได้ฟังเพลงไพเราะ”...

“เขียนมาด้วยความจริงใจ”

ลงชื่อคอนท้ายว่า เพชร สอนดี

(ราลึกครุไพบุลย์, 4 มี.ค. 42)

“ถ้าแฆ” อ้างอิงข้อความ หรือคำพูดจากจดหมายของผู้อ่าน ที่ชื่อว่า เพชร สอนดี ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ร่วมงานที่จะ ได้เห็นความยิ่งใหญ่ และบรรยากาศของงานบุชาครูเพลงไพบุลย์ บุตรชั้น ที่เสียชีวิตไปแล้ว แต่กลับต้องผิดหวัง ได้พบเพียงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของสื่อมวลชนที่คัมสุราเมามายจนครองสติไม่อยู่ ซึ่งการกระทำดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความศักดิ์สิทธิ์ และความศรัทธาแก่ผู้เข้าร่วมงานเป็นอย่างยิ่ง การอ้างอิงจดหมายดังกล่าว เป็นการนำความคิดเห็นของผู้อื่นมาอ้างอิงทัศนะของผู้เขียน เพื่อเป็นการช่วยเพิ่มน้ำหนักความน่าเชื่อถือ เหมือนกับว่ามีผู้อื่นที่เห็นด้วยกับทัศนะของผู้เขียนนั่นเอง

3. การอ้างอิงเหตุการณ์ในปัจจุบัน

“ถ้าแฆ” ใช้กลวิธีการเขียนเนื้อเรื่องด้วยการใช้เหตุการณ์ในปัจจุบัน ในบทความเรื่อง *คิดหน่อยเถอะ, นำท่วมโลก, ออสการ์ 71, วาเลนไทน์, สงกรานต์, ใครไปพนมรุ้ง, ลูกๆ หน้าจอคอมพิวเตอร์* เป็นต้น

...ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่นอกจากผลิตสินค้าใหญ่โตมโหฬาร อย่างต่อเรือขายแล้ว ยังรู้จักทำของกระจุกกระจิกทุกวัยอีกด้วย ไม่ว่าจะเด็กหญิงหรือเด็กชาย...

รู้จักทำโน่นทำนี่มาสนองความต้องการใช้ของคน จนแม้เงินที่อยากใช้ยังนึกไปไม่ถึงว่ามีมาให้ใช้ได้

ผลิตจนของเล่นอย่างทามาเก็คจิ เลี้ยงสัตว์คอมพิวเตอร์ หนักไปกว่านั้นยังมีลูกคอมพิวเตอร์มาให้เลี้ยงกันอีก ออกมาแต่ละคราวชื่อฮานแทบจะหว่าไปทั่วโลก

แนวทางการผลิตสินค้าลักษณะนี้ ไม่อยากเห็นเลขที่จะคิดต่อ เห็นเขาทำเพียงครั้งเดียวเราอาจมาคิดต่อไปได้สารพัดว่าน่าจะมึนนั้นมีนี้ออกมาขาย...

เมื่อสองปีก่อน ยังมีกะโหลกกะลาเล็กที่มีต้นหญ้าขึ้น รคน้ำไปรคน้ำมา ดันสูงขึ้นเขียวไปทั้งกะโหลกได้ นั่นมาจากอเมริกาซึ่งน่าจะฮิต แต่ทำไมถึงเจียบไปไม่รู้...

ญี่ปุ่นมีวิถีคิดวิธีนำเสนอที่แบบเนียน และตรงใจคน โลกของญี่ปุ่นเองตั้งแต่เด็กที่เป็นโลกการ์ตูน ญี่ปุ่นสามารถแปลงคุณภาพจนกลายเป็นสินค้าส่งออกได้ ดูอย่างเด็กไทยที่อ่านการ์ตูนญี่ปุ่นกันทั้งบ้านทั้งเมือง

แถมการ์ตูนญี่ปุ่นก็มีได้ขายเฉพาะแต่เด็ก การ์ตูนผู้ใหญ่ก็มีสารพัดประเภทให้เลือก...

จะว่าเราไม่มีสมองเห็นจะ ไม่ได้ จะว่าไม่มีเงินลงทุนก็คงพูดไม่ถนัดปาก... ไม่เห็นว่าจะคนไทยจะขาดแคลนอะไรที่จะคิด หรือทำถึง...ที่เอ่ยถึงมา ขายแข่งกันไม่ได้

แต่คงเป็นเพราะคนไทยนั่นเอง คือแม้จะมีมันสมอง แต่ก็ไม่มีปัญญาจะทำอะไรให้ดีเป็นคุณกับสังคมได้...

ประเทศญี่ปุ่นมีชื่อเสียงในการผลิตสินค้าชนิดต่างๆ ออกจำหน่ายสู่ตลาดโลก และสินค้าส่วนใหญ่ มักได้รับความนิยมจากคนทั่วโลก เมื่อเปรียบเทียบระดับความคิด ความสามารถของคนญี่ปุ่นกับคนไทย จะพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน แต่ที่คนไทยนิยมใช้สินค้าจากต่างชาติ คงเป็นเพราะนิสัยของคนไทย ที่ถนัดเป็นผู้ซื้อ มากกว่าจะคิดเป็นผู้ผลิต

การนำเสนอเนื้อเรื่องวิธีนี้ ทำให้เนื้อเรื่องมีความชัดเจนและทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องได้ตรงกับจุดมุ่งหมายของผู้เขียน ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจใคร่รู้ของผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านได้ศึกษาแนวคิดต่างๆ ของผู้เขียน อีกทั้งยังเป็นแนวทางฝึกให้ผู้อ่านรู้จักคิดหาเหตุผลในการเชื่อถือแนวคิดของผู้เขียน และถ้าแนวคิดนั้นเป็นสิ่งที่ผู้อ่านเห็นว่าถูกต้อง ย่อมส่งผลให้ผู้อ่านคล้อยตามแนวคิดนั้นได้

4. การแสดงความคิดเห็นหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหา

การนำเสนอเนื้อเรื่องด้วยการแสดงความคิดเห็นหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหา ผู้เขียนจะต้องมีความสามารถในการคิด ตีความและวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นด้วยเหตุผลรองรับที่ชัดเจน และเสนอข้อคิดเห็นที่เรียบง่าย หรือข้อโต้แย้งที่น่าไปสู่การแก้ไขปัญหาย่างสร้างสรรค์ (ปราณี สุรสิทธิ์, 2541 : 191)

...เมื่อต้องดำเนินกิจการลักษณะธุรกิจที่ต้องแข่งขัน โดยเฉพาะเมื่อเศรษฐกิจขยายตัว และการแข่งขันรุนแรงขึ้น ช่อง 5 พร้อมทั้งจะแข่งขันกับใครอื่นเขาหรือไม่

...ลักษณะการบริหาร ก็เหมือนกับงานราชการอื่นๆ ที่ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันมา...

จับปลัดจับปลูมานั่งเก้าอี้ผู้อำนวยการสถานี ถามว่า มีนายทหารสักกี่คนที่รู้เรื่องการบริหารธุรกิจโทรทัศน์ จนสามารถแข่งขันกับสถานีอื่นๆ เขาได้

ตั้งแต่ผู้อำนวยการมา จนเจ้าหน้าที่ชั้นสูงระดับรองๆ กระทั่งฝ่ายปฏิบัติงานที่เก่าแก่คร่ำครึ (ซึ่งเป็นอีกปัญหาคืออยู่ร่วมกับระบบราชการ จนไม่ทันใครอื่นเขาอีกด้วยเหมือนกัน)

ผู้มาขึ้นตำแหน่งใหม่ ก็ต้องอาศัยเวลาไม่น้อย ที่จะเรียนเป้าหมาย ทิศทาง ตลอด จนกลยุทธ์การทำธุรกิจ...

ซึ่งช่วงเวลาเพียงปีสองปีนั้น อาจพูดได้ว่าแค่เตาะแตะ ถึงจะเรียนเร็วขนาดไหนก็ตาม พอกำลังจะเข้าอกเข้าใจ และสามารถวางนโยบายหรือมีความคิดจะวางแผนผังรายการ ไปสู้ไปชนกับสถานีอื่นเขา เรียกคนดูให้เฝ้าหน้าจอสถานีตัวได้ อ้าว, ถูกย้ายไปกินตำแหน่งสูงขึ้นอีกแล้ว

ที่นี้รอนับหนึ่งใหม่ต่อ กับผู้ที่เข้ามาแทน

เป็นลักษณะดังกล่าวนี้มานานนับทศวรรษ แต่ละทศวรรษไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง
บางคนอาจอยู่สักปี บางคนสองปี บางคนพิเศษอาจนานกว่านั้นหน่อย...

ทำไมกองทัพบกไม่จัดการกับสถานีโทรทัศน์แห่งนี้ ด้วยวิธีการของมืออาชีพ
บริหาร โดยมืออาชีพ... ไม่ใช่สถานีที่มากินตำแหน่งของนายทหาร หรือเป็นที่ผ่าน
ตามลำดับชั้นแบบข้าราชการ

เพราะธุรกิจโทรทัศน์สำคัญ และมีคุณค่ามากกว่าจะนั่งนับหนึ่งใหม่กันตลอดเวลา
ได้ หากคิดว่าสถานีแห่งนี้หนึ่งต้อง “ทำอะไรให้” ประชาชนหรือสังคม...

(ทบ.กับช่อง 5, 16 มี.ค. 42)

การที่สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ได้รับความนิยมน้อยกว่าสถานีอื่นๆ สาเหตุมาจากการ
บริหารงานแบบระบบข้าราชการ ผู้อำนวยการสถานีเปลี่ยนวาระของการบริหารบ่อยเกินไป ตลอดจน
ผู้บริหารขาดประสบการณ์ในการบริหาร “สำเนา” เสนอทางแก้ไขปัญหาว่าต้องเปลี่ยนผู้บริหารใหม่ ด้วย
การหาคนที่มีความรู้ ความสามารถเรื่องการบริหารธุรกิจโทรทัศน์เข้ามาทำงาน เพื่อจะได้บริหารงาน ได้
อย่างเต็มที่ โดยไม่ต้องหมุนเวียนเปลี่ยนวาระบริหารบ่อยๆ ที่สำคัญต้องหาผู้บริหารที่มีความเป็นมืออาชีพ
เพื่อจะได้เข้าไปประสานงานที่ยังค้างค้ำ และสานต่องานที่ยังไม่แล้วเสร็จให้ลุล่วง ถ้าผู้บริหารทำงานกัน
อย่างจริงจัง ไม่คำนึงถึงผลประโยชน์อันมหาศาลของเม็ดเงินแล้ว ความนิยมของผู้ชมต่อสถานีโทรทัศน์
ช่อง 5 ก็คงทัดเทียมกับสถานีอื่นๆ ได้

...ในยามที่สังคมขาดสติกันอย่างมากนี้ การหวนกลับมาทบทวนรากตัวเอง คติ
ทางพุทธ ที่แม้สงฆ์แต่ละรูปในบวรพระพุทธศาสนา ยังต้องสำรวจทบทวนตนทุกนาทิต
อะไรเราปลุกชนทั้งหลาย จะไม่หลงลืมหนทางที่ชอบ เถลไถลไปบ้าง

มนุษย์ต่างจากสัตว์อย่างสิ้นเชิง มิใช่เพียงเพราะกายภาพ หรือคุณสมบัติคุณภาพของ
สมอง ที่ทำให้มีชีวภาพซึ่งแตกต่าง

แต่สิ่งที่ได้มาจากคุณสมบัติและคุณภาพของสมองนั่นเอง คือวิถีคิดเรื่องคุณธรรม
กับจริยธรรม คือสิ่งที่ทำให้ผิดแผก

กระนั้นทุกวันนี้ เมื่อหวนมองพฤติกรรมของมนุษย์ ความเลวร้ายซึ่งเกิดขยายตัว
มากขึ้นทุกที ไม่ว่าปัญหาสังคมนับแต่อาชญากรรม ไปจนถึงวิถีดำเนินชีวิตอื่นๆ ปัญหา
เศรษฐกิจและการเมือง ที่ปรวนแปรผิดเพี้ยนไปด้วยคนที่เกี่ยวข้อง

แสดงให้เห็นชัดเจน ว่าฆ่าฟันกันกิน เอารัดเอาเปรียบกัน รวากับสัตว์หรือยิ่งกว่า
สัตว์ หรือมิใช่

จนตั้งแต่ปัญญาชนที่ควรแสวงหาทางอันชอบในการดำรงชีวิต และสร้างสรรค์สังคม ก็เอาตัวไม่หลุดจากคามบริ โภค อันพึงเพื่อเห่อเหิมตามกันไป...

(เล่มตัว, 8 ก.ย. 42)

“ถ้าเขา” กล่าวเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างมนุษย์กับสัตว์ว่า ไม่ได้แตกต่างกันที่สภาพร่างกายหรือความรู้สึกนึกคิด แต่ต่างกันตรงที่วิถีชีวิตอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม และในยามที่ผู้คนในสังคมต้องแก่งแย่งแข่งขันกันทุกวิถีทาง จึงก่อให้เกิดปัญหาตามมา ทั้งปัญหาอาชญากรรม การเมือง เศรษฐกิจที่สำคัญคือ ขาดแคลนทุนทางสังคม ขาดการเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน หากความเอื้อเพื่อเอื้อแม่ น้ำใจไมตรีที่เคยมีให้แก่กันได้ยากเต็มที มีแต่เอารัดเอาเปรียบกัน แก่งแย่งกันเหมือนกับไม่ใช่คนที่จะมีปฏิบัติต่อกัน หรือแม้แต่คนที่มีการศึกษาที่เรียกกันว่าปัญญาชน ผู้ที่มีบทบาทในการพัฒนาและสามารถนำพาสังคมไปสู่ความเจริญได้ ก็ยังหลงคิดและให้ความสำคัญกับวัตถุเป็นสำคัญ

จะเห็นได้ว่า “ถ้าเขา” ชี้ให้เห็นปัญหาและผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม พร้อมทั้งแนะนำวิธีการการแก้ไขปัญหาในส่วนของบทสรุปต่อไป

5. การใช้เหตุผล

“ถ้าเขา” ใช้กลวิธีการใช้เหตุผลประกอบ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวและเชื่อถือความคิดเห็นในเรื่องนั้น ดังตัวอย่าง

ละครกำลังจะจบก็มีข่าวออกมาถึงความคิดความรู้สึก ให้ถอยหลังเข้าคลองกลับไปอีกนับยี่สิบสามสิบปี เมื่อนักศึกษาประท้วงงานชิ้นนี้ของ นพพล โกมารชุน ว่า เครื่องแบบที่ตัวละครสวมใส่ในชุดนักเรียนนั้น ทำความเสียหายให้กับสถาบัน เพราะตัวละครกลุ่มที่กล่าวนี้ เป็นตัวละครกลุ่มที่พฤติกรรมแย่ เห็นแก่ตัว วัตถุนิยมและเห็นแก่บริ โภค นี้ทั้งสรุปและขยายให้เข้าใจกันได้ง่ายๆ

แสดงว่าเมื่อมาถึงวันนี้ พ.ศ.นี้ เครื่องแบบก็ยังเป็นสัญลักษณ์ที่มีความสำคัญให้ความเคารพ (จริงหรือเปล่านั้น ไม่ยืนยัน เพราะเคารพแต่ปากก็ได้ ต้องมีพฤติกรรมพิสูจน์)

แต่ก็มีเครื่องแบบหรือเครื่องนุ่งห่มอีกหลายประเภทเหมือนกัน ที่ความเคารพนั้นขึ้นอยู่กับความเป็นจริงของพฤติกรรมผู้สวมใส่ หรือนุ่งห่มเครื่องแบบเป็นหลัก มิใช่สักแต่สวมใส่เครื่องแบบนั้นก็มีผู้เคารพอีกต่อไป

ยกตัวอย่างผ้าเหลือง ถ้าเป็นเมื่อสักสามสิบปี ก่อน หรือร่นลงอีกเป็นยี่สิบปี ก็ยังได้ในชนบท...ใครที่ทำผิดคิดร้ายมีคู่กรณี (มิใช่ทำผิดกฎหมายบ้านเมือง ซึ่งเดี๋ยวนี้ก็ยัง

ใช้วิธีนี้) หากหนี...ไม่รอด ก็มักอาศัยผ้าเหลืองปกป้องตัว คนก็ยังนับถือผ้าเหลือง
วันนี้ยังคิดบัญชีไม่ได้ วันหน้ายังมีสิบปี ไม่สาย...

แต่ปัจจุบัน อย่าว่าแต่เอาผ้าเหลืองคุ้มหัวเลย เณรอยากจะซื้อเครื่องเสียง ก็มา
ชิงทรัพย์พระผู้ใหญ่ผู้ช่วยเจ้าอาวาสได้แล้ว ไม่นับที่ฆ่าฟันพระสงฆ์เอาสมบัติอีก...

ดังนั้น ถึงได้วงเล็บไว้แต่แรกใจ ว่าที่ปากบอกให้ความสำคัญกับเครื่องแบบนั้น
สักแต่พูดด้วยหรือเปล่า พฤติกรรมของความเป็นนักศึกษาที่เป็นปัญญาชน เป็นที่ฟัง
เป็นอนาคตของบ้านเมือง มิให้เห็นให้รู้ได้ตรงไหน...

...แทนที่จะมาสืบสวนแยกความจริงกับหนังละคร ไม่ออก เอาเวลาครีครองคูติกว่า
ภาวะเลวร้ายของบ้านเมืองขณะนี้ นักศึกษาจะเป็นเทียนปลายธูปให้แสงสว่างไสว
ได้บ้างหรือเปล่า...

(คุณชาย จุฬา, 17 ต.ค. 42)

จากเหตุการณ์ที่มีนักศึกษาจากจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ประท้วงผลงานละครเรื่อง “คุณชาย”
กรณีที่ตัวละครในเรื่องมีพฤติกรรมไม่ดีคือ มีนิสัยเห็นแก่ตัว เห็นความสำคัญของวัตถุโดยตัวละครแต่ง
เครื่องแบบนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ตัวแทนนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยเห็นว่า การกระทำดังที่กล่าวไม่
เหมาะสม “ลำแข” มีความคิดเห็นคัดค้านว่า กลุ่มคนที่บอกว่าให้ความเคารพ และให้ความสำคัญใน
เครื่องแบบนั้น แท้จริงแล้วมีจิตใจให้ความเคารพจริงๆหรือไม่ หรืออาจจะเป็นการเคารพแต่เพียงคำพูดเท่า
นั้นก็ได้ เพราะความประพฤตินี้มีความสำคัญกว่าเครื่องแบบที่สวมใส่ โดยยกตัวอย่างเครื่องแบบผ้าเหลือง
ของพระภิกษุมาสนับสนุนความคิดเห็นของตนว่า ปัจจุบันนี้บุคคลทั่วไปที่จะให้ความเคารพนับถือพระก็
ต้องดูจากพฤติกรรมของพระด้วย ไม่ใช่เห็นว่าเห็นผ้าเหลืองแล้วจะให้ความเคารพเหมือนกับในสมัยอดีต ใน
สมัยก่อนคนที่ทำความผิดแล้ว ไปบวชเป็นพระ คนก็ยังให้ความเคารพนับถือผ้าเหลืองอยู่ แต่ในปัจจุบันนี้
คนทั่วไปฆ่าพระก็มีมากมาย แม้กระทั่งเณรหรือพระฆ่ากันเองก็มี เช่นเดียวกับกรณีที่นักศึกษาออกมา
ประท้วงเกี่ยวกับเครื่องแบบนักศึกษาที่ตัวละครนำมาใส่นั้น นักศึกษาเหล่านั้นให้ความสำคัญกับ
เครื่องแบบเฉพาะคำพูดเท่านั้นหรือไม่ ส่วนพฤติกรรมการกระทำของนักศึกษาเหล่านี้ สามารถเป็นกำลัง
ทางด้านความคิดช่วยเหลือบ้านเมืองในยามที่ต้องประสบกับปัญหาต่างๆ ได้บ้างหรือไม่ ควรจะเอาเวลาที่
ว่างอยู่ไปคิดเรื่องที่มีประโยชน์ต่อบ้านเมืองมากกว่าที่จะมาคิดเรื่องไม่มีสาระเช่นนี้ การเขียนเนื้อเรื่องใน
ลักษณะนี้ เพื่อต้องการให้การวิพากษ์วิจารณ์มีเหตุผล ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่อง เชื้อถือ และอาจจะมีผลต่อ
การเปลี่ยนแปลงความคิดหรืออาจมีพฤติกรรมไปในทางที่ถูกที่ควร ได้

กลวิธีการเขียนเนื้อเรื่องในบทความเชิงวิจารณ์ของ “ลำแข” แสดงให้เห็นถึงความสามารถใน
การเขียน แสดงความคิดเห็นในเชิงวิพากษ์วิจารณ์ โดยมีการใช้เหตุผล ข้อมูล คำกล่าวและเหตุการณ์ต่างๆ
มาประกอบได้อย่างเหมาะสม

การเขียนบทสรุป

บทสรุปหรือส่วนลงท้าย อาจเป็นความคิดเห็นของผู้เขียน ที่ต้องแสดงให้เห็นให้ผู้อ่านเข้าใจชัดเจน หรือเน้นเพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อเรื่องที่อ่าน หรือมีความคิดคล้ายตามอย่างมีเหตุผล นอกจากนี้ยังอาจเป็นส่วนชี้ให้เห็นประเด็นสำคัญ เชิงสรุปอย่างกระชับ เพื่อสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน ส่วนนี้มักจะเป็นส่วนที่ชี้ให้เห็นเจตนา และความคิดเห็นของผู้เขียน ได้อย่างชัดเจน (นภทรณ์ อัจฉริยะกุล, 2534 : 209) “ถ้าเขา” มีกลวิธีการเขียนบทสรุปของบทความเชิงวิจารณ์ จำแนกได้ 5 วิธี ดังนี้

1. การเขียนบทสรุปด้วยการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียน

การเขียนบทสรุปด้วยการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียน เป็นการปิดเรื่องด้วยการย้ำประเด็นที่ผู้เขียนต้องการเสนอให้ผู้อ่านทราบว่า ในบทความเรื่องนั้นๆ ผู้เขียนมีความคิดเห็น โดยสรุปอย่างไร การปิดเรื่องด้วยการแสดงความคิดเห็นปรากฏในบทความเรื่อง *ความคิดเห็นคนป่วย, เท่ช่วงกลางคืน, อันตรายของวัยรุ่น, ลือไม่ได้ลือ, ผัวเมียคารา, มืออาชีพ, ปฏิเสธเป็นไหม, คนดูทีวี* เป็นต้น

นายจรัสพงษ์ ขุนนอก ผู้ป่วยโรคเอดส์หรือโรคเลือดออกง่ายหยุดยาก...

ใน 365 วัน...ต้องลาเรียนหาหมอเฉลี่ยถึง 110 วัน กระทั่งไม่ยอมมีชีวิตอยู่กับโรคนี้ ที่หากเกิดขึ้นและรักษาไม่ทันท่วงทีก็ตาย...

...เรื่องค่ารักษาพยาบาลที่สิ้นเปลืองอย่างมาก...แม่พร้าบอกว่า “แม่เบิกได้ลูก...แม่เบิกได้...”

ความรักระหว่างพ่อแม่ลูก เป็นความรักบริสุทธิ์บรรเจิด การอุทิศชีวิตของแม่ดูแลลูก เป็นการให้ลมหายใจต่อลมหายใจอย่างที่เรียกว่า ให้เท่าไรแม่ก็ยังไม่รู้สึกว่ายังไม่ได้มากพอ...

ขณะที่ฝ่ายรับคือลูก มีสติรู้อยู่ตลอดเวลาว่าตนเป็นฝ่ายรับ ชนิดที่เป็นภาระอันแสนจะหนักอกรหนักใจในการรับ

ยิ่งในฐานะลูกที่ยังต้องคิดเหมือนลูกคนอื่นๆ ว่าวันหนึ่งจะต้องเป็นฝ่ายดูแลเลี้ยงพ่อแม่บ้าง ยังเป็นความคิดที่กตกร่อนอยู่ในใจ

...พ่อแม่ลูก...ฟันฝ่าอุปสรรคมาได้ถึงวันนี้...หมอบอกว่า พ่อแม่แก่่มากที่เลี้ยงลูกมาได้...เพราะคนไข้รุ่นเดียวกันทยอยเสียชีวิตกันหมดแล้ว...

“...ไม่ได้หวังให้หายขาด ขอแค่มีชีวิตอยู่ทำประโยชน์ให้สังคม และอยากดูแลพ่อแม่ให้ได้เท่าที่ท่านดูแลผมมา”...

น่าจะเป็นอีกตัวอย่าง ท่ามกลางบรรยากาศของการแก่งแย่งแข่งขัน การเอาเปรียบ
ฆ่าฟันกันจนพื้นฐานคุณธรรมจริยธรรมในสังคมตกต่ำทุกที ให้เห็นว่ายังมีความรัก
อันสะอาดทรงพลังอยู่ที่ความโสโครกโลกก็แล้วพานเข้าไปไม่ได้

เป็นความรักที่ให้พลังใจ ความรักที่สร้างสรรค์โลก ความรักที่ยืนยันว่า เราทุกคนก็
รักกันเช่นเดียวกันนี้ได้ หากมีเวลาเอาใจเขามาใส่ใจเรา นึกถึงคนอื่นบ้าง
แทนที่จะนึกถึงแต่ตัวเองอยู่ฝ่ายเดียว

(ความคิดคนป่วย, 1 ก.ย. 42)

ตัวอย่างนี้ในย่อหน้า 2 ย่อหน้าสุดท้าย ผู้เขียนสรุปบทความด้วยการแสดงความคิดเห็นเชิง
ความรัก ความผูกพันของครอบครัวขุนนอก ว่าเป็นความรักอันแสนบริสุทธิ์ที่พ่อแม่ลูกมีให้แก่กัน เป็น
ความรักที่ยิ่งใหญ่ ผู้เขียนเห็นว่าความรักเช่นนี้ใครก็สามารถมีได้ ถ้าหากว่ารู้จักการเอาใจเขา มาใส่ใจเรา
รู้จักให้ความรักแก่ผู้อื่นตอบแทนบ้าง แทนที่จะนึกรักตัวเองอยู่เพียงฝ่ายเดียว

...ส่วนวิธีการอ่านแบบฝรั่ง แม้แต่ทางราชการก็ยังใช้ไวยากรณ์ของเขาว่า “200
มิลลิกรัม ต่อวันต่อคน” แทนที่จะเป็น ไวยากรณ์ไทย “คนละ 200 มิลลิกรัมต่อวัน”
...เช่นเดียวกับ “ยี่สิบพันล้าน แทนที่จะเป็น “สองหมื่นล้าน”

ก็อย่ามีไวยากรณ์ของเราเองเสียเลยดีไหม เพราะไม่เข้าท่าเท่าไวยากรณ์นอก
เปลี่ยนไปใช้ของเขาเสียให้หมด ง่ายกว่า เท่าว่า

หรือการออกเสียง สับ ปะ คา (สับดาห์) และ โคด สะ นา (โชมณา) ที่ยังหลงเหลือ
อยู่ได้ถึง พ.ศ. 2000

นี่ไม่เรียกว่าการเรียนการสอนของเราล้มเหลวหรือ ชั้นแต่การอ่านออกเสียงคำ
ง่ายๆ ฟังๆ โดยทั่วไป คนจบปริญญายังอ่านภาษาตัวเองไม่ถูก แล้วจะคิดไปทำมา
หากินอะไรแข่งขันกับใครเขา

รณรงค์กันให้ถูกเรื่องเสียทีดีไหม เพราะชุมชนหรือสังคมใดก็ตามหากยังหา
แก่นสารของตัวเองไม่พบ ก็ย่อมยากที่จะมีหลักอะไรให้ยึดเหนี่ยว ในการนำสังคม
ก้าวไกลไปข้างหน้า ทัดเทียมความคิดอารยะต่างๆได้

เนื่องจากยอมตกจมอยู่ในอวิชชา และมักง่ายหลงใหลได้ปลื้มกับการลอกเลียน
เอาอย่างเขาอื่นอยู่นั่นเอง

สบายกว่าและกำไรมากกว่า

(ส่งท้ายคำไทย, 22 ธ.ค. 42)

“ถ้าเข” วิจารณ์คนเขียนข่าว ผู้รายงานข่าวหรือผู้อ่านข่าวที่ไม่เอาใจใส่เรื่องการใช้ภาษาไทย และสรุปในตอนท้ายว่า ควรจะมีการรณรงค์ให้เห็นความสำคัญของการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง โดยเฉพาะ สื่อมวลชน ผู้ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องอยู่กับการใช้ภาษา ควรมีความรับผิดชอบให้มาก และศึกษาให้รู้จริง เพราะภาษาเป็นเรื่องเอกลักษณ์ของชาติ ที่คนในชาติควรจะช่วยกันดำรงรักษาไว้ การมีภาษาของตนเอง แล้วไม่หวงแหนรักษาไว้ด้วยความภาคภูมิใจก็เหมือนการหาแก่นสาระของตัวเอง ไม่พบ เสมือนเป็นผู้ไม่รู้ หรือผู้ที่ยัง ไร้เวลา ซึ่งหากคนในสังคมยังเป็นเช่นนี้ ย่อมเป็นการยากที่จะ นำพาสังคมให้เจริญก้าวหน้าได้

2. การเขียนบทสรุปด้วยการตั้งคำถามทิ้งท้ายให้ผู้อ่านคิด

การเขียนบทสรุปด้วยการตั้งคำถามทิ้งท้ายให้ผู้อ่านคิด คำถามที่ใช้ส่วนใหญ่ผู้อ่านมักทราบคำตอบอยู่แล้ว และบางคำถามยังเป็นคำถามที่แฝงเร้นไว้ เพื่อให้ผู้อ่านตอบปฏิเสธ เนื่องจากผู้เขียนได้ยกเหตุผลมาเสริมให้ผู้อ่านได้พิจารณาด้วย

การเขียนบทสรุปด้วยการตั้งคำถามทิ้งท้าย พบในบทความเรื่อง *ผิวเมียคารา, คนตรีสุดสัปดาห์, อันดามัน ชัน, กลุ่ม 60 - 70, เจ ชายคนหนึ่ง, หมอกับพระสุพรรณ, อยากร้องไห้, เวทนาหนอ* เป็นต้น

ลองหยุดคิดสักนิด ตั้งสติมองไปทั่วสังคมกันสักหน่อยไม่ได้หรือเรื่องเหลวไหลต่างๆ หากไม่โกธั้ว โคนเข้ากับลูกหลานตัวเองแล้ว ไม่ช่วยให้ได้คิดนั้นมองเห็นชานักหรือ การทำงานสื่อเป็นความรับผิดชอบเองแต่แรก ที่ต้องเข้าใจอิทธิพลของเครื่องมือนี้ และต้องไตร่ตรองให้แต่สิ่งที่ค้างกับคนส่วนมาก

น่าประหลาดที่บ้านเมืองนี้ ขายสิ่งดีๆ กันไม่ได้ หรือสิ่งดีๆ ขายไม่ได้ หรือคิดขาย แต่สิ่งดีๆ กัน ไม่ได้

พรั้งนี้เมรินนี้ก็ตายจากกันไปแล้ว ทิ้งงานหรือความรับผิดชอบดีๆ ไว้ให้กับสังคม บ้างไม่ได้เลยหรือ หรือจะให้หนักถึงได้ว่าขายเป็นแต่ขยะเท่านั้น

(*ผิวเมียคารา, 13 เม.ย. 42*)

“ถ้าเข” แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของสื่อมวลชนว่า ควรจะมีความรับผิดชอบในการนำเสนอข่าวให้มากกว่านี้ ข่าวที่นำเสนอควรเน้นความมีสาระและ ประโยชน์เป็นสำคัญ ส่วนการนำเสนอข่าวที่ส่งผลให้บุคคลในข่าวเสียหาย เป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำอย่างยิ่ง เพราะข่าว ไม่ดีที่เผยแพร่ต่อสาธารณชนในวงกว้างนั้น ย่อมส่งผลเสียทุกด้านต่อบุคคลที่ตกเป็นข่าว ดังนั้น สื่อมวลชนต้องพิจารณาข้อมูลข่าวให้รอบคอบ คิดไตร่ตรองถึงผลดี และผลเสียที่จะตามมาอย่างลึกซึ้ง ก่อนที่จะเผยแพร่ข่าวสารออกไปสู่ผู้อ่าน และสรุปด้วยการตั้งคำถามทิ้งท้ายว่า “ทิ้งงานหรือความรับผิดชอบดีๆ ไว้ให้กับสังคมบ้าง

ไม่ได้เลยหรือ หรือจะให้หนักถึงได้ว่าขายเป็นแต่ขยะเท่านั้น”

การเคารพสิทธิทางปัญญานั้น เป็นสิ่งที่ถูกต้องที่คง ไม่มีใครคัดค้านเป็นอื่น แต่การทำ
กิเลสระหว่างกันด้วยการเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ทางปัญญานั้น ยังต้องมีรายละเอียดอื่น
ประกอบด้วยเช่น

ราคาอันชอบธรรม...

ไม่เช่นนั้น...สหรัฐอเมริกา คงไม่ออกมาทำหน้าที่ปกป้องผู้บริโภค ในกรณี
ไมโครซอฟท์ของ บิล เกตส์ จนศาลพิพากษาให้ชนะคดี...

ไต้หวันและอินเดีย เป็นประเทศที่ประกาศไม่ยอมรับกฎหมายลิขสิทธิ์สากล ด้วย
เหตุผลที่ว่าประเทศคือพัฒนา ที่ต้องเรียนรู้ให้มากที่สุด

ดังนั้น ไม่ว่าจะหนังสือตำรับตำรา...งานเพลงดนตรีที่เป็นทปคาสเซ็ท จึงพิมพ์ขายกัน
อย่างถูกแสนถูก...ตำราวิศวกรรมศาสตร์...ราคาเพียง 50 บาท...เมื่อ 20 ปีก่อน ขณะที่
บ้านเราสั่งเข้ามราคาเป็นพันบาท

จนเมื่อเวลาผ่านไปนับทศวรรษ บ้านเมืองเหล่านั้น ก็สร้างคนที่มีสติปัญญาขึ้นมา
บริหารบ้านเมือง...

นั่นเป็นตัวอย่างชัดเจนถึงการรู้เขารู้เรา ในการดูแลตัวเองตามกำลังสติปัญญา ไม่ใช่
เห็นแก่คนนอกจนแทบกราบแทบกราน ส่วนคนในถิ่นงานทุจริตกันเองจนล้มตาย
เป็นแถบๆ

พูดอย่างนี้ สนับสนุนซิติเถื่อนหรือไม่
ถามตัวเองดีกว่า ว่าหากผลิตซิติในประเทศ ทำได้คุณภาพเช่นเดียวกับของนอก แต่
ขายราคาเดียวกับของนอก...

ใครหน้าไหนอยากซื้อ โดยเฉพาะเป็นสินค้าประเภททำซ้ำ ลงทุนคนเดียวขี้มได้
เป็น...ถ้า ดีหัวเข้าบ้านกันมาเท่าไร

ถามตัวเองก่อน ว่าราคาที่ตั้งขายกันอยู่ทุกวันนี้ เป็นราคาชอบธรรมกับผู้บริโภคหรือไม่
และงานที่ดีหัวเข้าบ้าน...นั่น มีคุณภาพสมควรกับราคาอย่างไร...

...ในบ้านเมืองที่แทบไม่มีมาตรฐานอะไรอย่างบ้านเมืองเรา การมีซิติเถื่อน ก็คือ
มาตรฐานอย่างหนึ่ง เข้าใจหรือเปล่า

(ซิติเถื่อน, 12 พ.ย.42)

การตั้งคำถามในบทสรุป ทำให้ผู้อ่านคิดพิจารณาว่า ซิติที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องนั้นมีราคาเป็นธรรมกับผู้บริโภคมากน้อยแค่ไหน ดังนั้นนอกจากมาตรฐานเรื่องการป้องกันและปราบปรามซิติเถื่อนแล้ว ผู้ผลิตหรือเจ้าของลิขสิทธิ์ รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องกับผู้บริโภค ควรหันมาทบทวนมาตรฐานเรื่องการกำหนดราคา และรายละเอียดอื่นๆ ควบคู่กันไปด้วย

...ถ้าหากคนเป็นหมอ ที่ควรเป็นผู้มีความรู้และความรอบรู้กว้างขวาง ยังเป็นสติให้สังคมไม่ได้ ยังเป็นผู้จุดผู้คนให้พ้นจากความตกต่ำทางปัญญา โดยเฉพาะในสังคมที่ย่ำแย่หนักหนาอยู่ ในเรื่องนี้ไม่ได้ มีหน้าซ้ำกลับยังซ้ำเติมลงมาอีก

จึงไม่น่าแปลกใจว่า นานวันเข้าบ้านเมืองถึงมีแต่เรื่องเลื่อมลงมากกว่าเรื่องดีงาม เจริญใจเจริญสติ

หมอจะศรัทธารูปเคารพ ก็ควรเป็นเรื่องของหมอเอง ดังบอกกับสาธารณะว่าถือเป็นแบบอย่าง (ทั้งๆเรื่องในประวัติศาสตร์เป็นอย่างไร ยังไม่มีใครรู้) แต่การสนทนา ดังกล่าวต่อสังคมที่หมอกำมาหากินกับเขาอยู่ ชนิดแท้โหมให้ลุ่มหลงนั้น

สมควรกับสถานะของหมอในสังคมหรือ

(หมอกับพระพุทธธรรม, 9 มี.ค. 42)

“ถ้าแฆ” ปิดเรื่องด้วยการตั้งเป็นคำถามว่า “สมควรกับสถานะของหมอในสังคมหรือ” เพื่อต้องการสื่อความหมายว่า แพทย์เป็นบุคคลที่ได้รับการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ ความรู้ความเชี่ยวชาญทางการแพทย์ ได้มาจากการศึกษาทดลอง ปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรม แต่กลับมีความเชื่ออย่างงมงายในเรื่องไสยศาสตร์ ซึ่งเป็นเรื่องที่ยังพิสูจน์ไม่ได้ นั่น เป็นสิ่งที่ขัดกับหลักอาชีพและหลักปฏิบัติในชีวิตจริง เพราะฉะนั้น ความเชื่ออย่างลุ่มหลงในเรื่องไสยศาสตร์ที่ยังพิสูจน์ความจริงไม่ได้ นั่น เป็นเรื่องไม่เหมาะสมที่แพทย์ผู้ซึ่งมีหน้าที่รักษาผู้อื่นจะพึงกระทำ

การเขียนบทสรุปเช่นนี้ เป็นการกระตุ้นให้ผู้อ่านได้คิดและค้นหาคำตอบ การปิดท้ายด้วยการตั้งคำถามเป็นการเน้นย้ำเรื่องราวที่น่าเสนอ ทำให้ผู้อ่านคิดตามไปด้วย โดยผู้เขียนคาดหวังไว้ว่าผู้อ่านจะเข้าใจความหมายที่ตนเองสื่อออกมาได้อย่างถูกต้อง ถึงแม้ว่าจะไม่ได้บอกอย่างตรงไปตรงมา

3. การเขียนบทสรุปด้วยการสรุปใจความสำคัญของเรื่อง

การเขียนบทสรุปด้วยการสรุปใจความสำคัญของเรื่อง หมายถึง การปิดเรื่องโดยการรวบรวมแนวความคิดจากเนื้อเรื่องทั้งหมดมาทบทวน เพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจยิ่งขึ้น การปิดเรื่องลักษณะนี้มักจะ

มีคำหรือข้อความว่า “สรุปความ” “ฉะนั้น” “ดังตัวอย่าง” “สรุปได้ว่า” “เนื่องจากเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว” และคำว่า “ดังนั้น” อยู่ในส่วนท้ายของบทสรุปด้วย การเขียนบทสรุปด้วยวิธีนี้ “ถ้าแฆ” ใช้ในบทความเรื่อง งานศิลปะไม่น่าพลาด, เวียนนา ฟอร์ด โอแปร์, เสียงแห่งกรุงสยาม ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ, เกลิมน้อยลดเที่ยว, อวคกั้นแทนร่าง, ถูกข่มจีน, เนื้อแท้ของไทย, ดีไวด์ บาย เซท เป็นต้น

...แต่บ้านเรานั้น สัมมาคารวะเป็นเรื่องสำคัญ นักแสดงควรรุ่งที่ไม่เห็นหัวพี่ป้าน้ำอา ไม่มีสัมมาคารวะถูกมองได้ง่ายๆว่าไม่มีการอบรม กระด้าง และไม่รู้วิถีจรรยาบรรณแบบไทยๆ

ดังนั้น อย่าแยกการเป็นคนเชื่อมั่นในตนเอง กับความสุภาพอ่อนน้อม เพราะการเชื่อมั่นในตนเอง ไม่ใช่ความหยาบกระด้าง

(เนื้อแท้ของไทย, 19 พ.ศ. 42)

“ถ้าแฆ” กล่าวถึงเรื่องการมีสัมมาคารวะว่าเป็นสิ่งสำคัญ คนไทยไม่ควรจะละเลยและมองข้าม มารยาทเรื่องนี้ และสรุปในตอนท้ายไว้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเองควรจะอยู่คู่กับความสุภาพอ่อนน้อม ไม่ควรที่จะแยกออกจากกัน การเป็นคนมีความเชื่อมั่นในตนเองก็ไม่ได้หมายความว่า จะต้องเป็นคนขาดความสุภาพอ่อนน้อมหรือเป็นคนมีนิสัยหยาบกระด้าง

...ศาสนาเป็นอีกเครื่องมือหนึ่ง ซึ่งคนมีปัญญาแต่ใช้ปัญญาไปในทางมิฉนาคิฐิ ชอบนักที่จะนำมาปั่นหากำไรเอากับชาวบ้านประชาชน

ควรที่เราท่านทั้งหลายจะตระหนักถึงภัยที่เกิดขึ้นจากการไม่มีใครครองใจถ่องแท้ นี้ไม่มีศาสดารูปไหนองค์ใด ที่ต้องการให้จุ่มหลงวัตถุ ตกในมายาคัมภีร์หาอมิสและเพิ่มพูนกิเลส ไม่มีศาสดารูปไหนบอกให้ใช้ความรุนแรงหรือการหักล้างกันด้วยกำลัง

ดังนั้น ระวังสติปัญญาของเราไว้ให้ดี อย่าให้ใครยัดเยียดมอมเมาเอาได้ง่ายๆ ยิ่งในภาวะอับจน ยิ่งต้องรู้เท่าให้ทัน...อย่าให้คนหยาบร้ายเหล่านั้นฉวยเป็นโอกาส

(ดีไวด์ บาย เซท, 7 ก.ศ. 42)

ผู้เขียนกล่าวถึงเรื่อง กลุ่มคนที่ใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือหาผลประโยชน์ โดยสรุปใจความสำคัญของเรื่องไว้ว่า บุคคลที่สามารถจะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีภัยรอบด้าน ได้อย่างดีจะต้องอยู่อย่างคนที่มีสติ ปัญญาและมีการเรียนรู้ปัญหาแวดล้อมอยู่ตลอดเวลา ต้องไม่อ่อนไหวและหลงเชื่อเล่ห์กลอุบายต่างๆ ของกลุ่มบุคคลที่ต้องการฉกฉวยโอกาส หรือคอยคิดแต่จะแสวงหาผลประโยชน์เอากับคนที่อ่อนแอกว่า

4. การเขียนบทสรุปด้วยการเรียกร้องขอความร่วมมือ

การเขียนบทสรุปด้วยการเรียกร้องขอความร่วมมือ เป็นการปิดเรื่องอย่างเรียกร้องหรือวิงวอนให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้อ่านปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้เขียน เป็นวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งของงานวิจารณ์ โดยผู้เขียนมักจะนำเสนอไว้ในส่วนบทสรุป เช่น ในบทความเรื่อง *ฝีมือไทยระดับโลก, 3 รายการเด่น, 80 ปี เสนีย์เสาวพงศ์ ไม่ฟังไม่ได้แล้ว, ทีเค, การ์ตูนฝรั่งเศส, บอกว่าสำคัญ* เป็นต้น

...การแต่งกายไม่ใช่ส่วนเดียวในการสร้างบุคลิกภาพของผู้คน ต้องประกอบด้วย ส่วนสำคัญคือสติปัญญาด้วย จึงดูเข้าท่าเข้าทีพร้อมกันไป
ช่วยกันให้เยาวชนเราเห็นตัวเองในหลายๆ ด้านด้วยเถิด อย่าให้พวกเขาหลง
จมอยู่แต่ด้านใดด้านหนึ่งด้านเดียวเลย

(ที เค, 16 เม.ย. 42)

บทความเรื่อง ที เค “ถ้าแฆ” กล่าวถึงเรื่องความกล้าคิดกล้าทำ ในการแต่งกายไม่รัดกุมของวัยรุ่น ว่าถ้าสิ่งนี้บ่งบอกถึงความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้เขียนอยากให้วัยรุ่นสมัยใหม่กล้าคิด และกล้าทำในเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญาด้วย ไม่ใช่เชื่อมั่นแค่การแต่งกายน้อยชิ้นเพียงเท่านั้น และสรุปทิ้งท้ายบทความในลักษณะขอความร่วมมือจากบุคคลที่อยู่แวดล้อมเยาวชนว่าควรให้การอบรม สั่งสอนเยาวชนให้มีความคิดความอ่านอย่างรอบด้าน โดยไม่ควรจะยึดติดหรือเน้นการสั่งสอนเพียง ด้านเดียวเท่านั้น เพราะจะทำให้เด็กมีความคิดแคบ ดังเช่นตัวอย่างของวัยรุ่นปัจจุบันนี้ ที่มักให้ความสำคัญกับเรื่องวัตถุนิยมมากกว่าที่จะคำนึงถึงเรื่องของจิตใจและความมีสติปัญญา

...เราเห็นภาพข่าวจากจอโทรทัศน์...ที่ตำรวจหลายคลินิคเดือน แล้วเห็นภาพทารกทั้งที่เป็นตัวและกำลังเป็นตัว หรือเป็นกองเลือดคร่ำอยู่ในกะละมังและจุกกันอยู่ในคอห่านส่วน...ผลมาจากอะไร หากมิใช่สังคมขาดความยังคิด ผู้ปกครองไม่ใส่ใจยังคิดและปล่อยปละละเลยหาทางอย่างมีคอบอดกันเอง...
สื่อต้องเป็นตัวยังคิดของสังคม มิใช่ตัวกระตุ้นในทางลบ ตรงกันข้าม ต้องกระตุ้นในทางบวก ที่เรียนรู้ตัวเองและช่วยเหลือตัวเองให้ได้
ช่วยผู้ปกครองบอกกับเยาวชนทั้งหลายว่า พฤติกรรมดังกล่าว...มิใช่ความเค่งาม มิใช่สิ่งที่น่ามาชื่นชมได้ แต่เป็นความน่ารังเกียจขยะแขยงของคน เป็นพฤติกรรมอันสำคัญ...
ไม่ควรประพฤติ

(บอกว่าคุณสำคัญ, 12 ม.ค. 42)

เนื่องในบทสรุปเป็นการแสดงทัศนคติอันดีต่อมวลชน ในแง่ของการนำเสนอข่าวอย่างสร้างสรรค์ แทนการนำเสนอข่าวในแง่ลบหรือหวังที่จะทำลาย เพียงเพื่อต้องการขายข่าว “ถ้าแฆ” สรุปโดยเรียกร้องให้สื่อนำเสนอข่าวด้วยการเน้นย้ำให้ผู้ปกครองของเยาวชนให้ความรัก ความอบอุ่น และติดตามควบคุมดูแลความประพฤติของลูกหลานอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งคอยบอกกล่าวสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ลูกหลานให้หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากผู้ปกครองเป็นบุคคลที่ใกล้ชิด และมีความสำคัญที่สุดในการให้การอบรม บ่มเพาะสิ่งที่ดีๆ ให้เกิดแก่ลูกหลาน บทสรุปในตัวอย่าง นอกจากจะมีเนื้อหาย้ำเตือนสื่อให้ระมัดระวังในการเสนอข่าวแล้ว ยังฝากข้อคิดไปยังพ่อแม่ ผู้ปกครองและเยาวชนเองอีกด้วย โดยให้คำนึงถึงปัญหาสังคมที่มีต้นตอส่วนหนึ่งมาจากการขาดการอบรมจากครอบครัว การแก้ปัญหาที่สำคัญ จึงควรเริ่มจากการทบทวนบทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครองในการปลูกฝังความรู้และความคิดแก่บุตรหลานในเรื่องศีลธรรม การรู้ผิดชอบ ชั่วดี และความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

จะเห็นได้ว่า การเขียนบทสรุปส่วนท้ายสุดของบทความ เป็นส่วนสำคัญของบทความ เพราะการปิดท้ายเป็นส่วนช่วยให้สาระของบทความมีความสมบูรณ์ชัดเจนยิ่งขึ้น ตลอดจนสร้างให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจเมื่ออ่านบทความจบลง

กลวิธีการเขียนของ “ถ้าแฆ” ทั้งการตั้งชื่อเรื่อง การเขียนความนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป มีความหลากหลาย โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา และความคิดสำคัญของเรื่อง เพื่อความสัมฤทธิ์ผลในการสื่อสารมากที่สุด ข้อเขียนในแต่ละส่วนมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์และจงใจให้ ผู้อ่านติดตามเรื่อง มีความเข้มข้น ชัดเจน แจ่มแจ้ง ได้เนื้อความตามความมุ่งหมายของผู้เขียน ตลอดจนมีลักษณะการนำเสนอประเด็น ที่เสมือนการพรับปรน แสดงถึงความเอาจริง เอาจริงในเรื่องที่นำเสนอ ซึ่งเป็นลักษณะเด่นในงานวิจารณ์ของ “ถ้าแฆ”

จะเห็นได้ว่า การใช้กลวิธีการเขียนของ “ถ้าแฆ” ไม่ได้มีความสลับซับซ้อน แต่ก็ต้องอาศัยความชำนาญในการเขียน เพื่อให้งานวิจารณ์ในแต่ละช่วงตอนมีความรัดกุม ตรงประเด็นและน่าติดตาม ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจ คล้อยตาม จับประเด็น ได้ง่ายและเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร ได้อย่างดี